BUDAPEST, 1944. MÁRCIUS 16. — IV. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

MAGYAR FUTÁR

RAJNIS FERENC LAPJA

119
172
KÖNYVTÁRA
BUDAPEST 1944 MÁR 14

ÁRA: 40 FILLÉR

ÖNKÉNTES ESZT VADÁSZREPÜLŐK HAZÁJUK HATÁRÁN

LONDONA

PÁRATLAN LÉGIFELVÉTELEK AMELYRE A BOMBÁK

(A MAGYAR FUTÁR

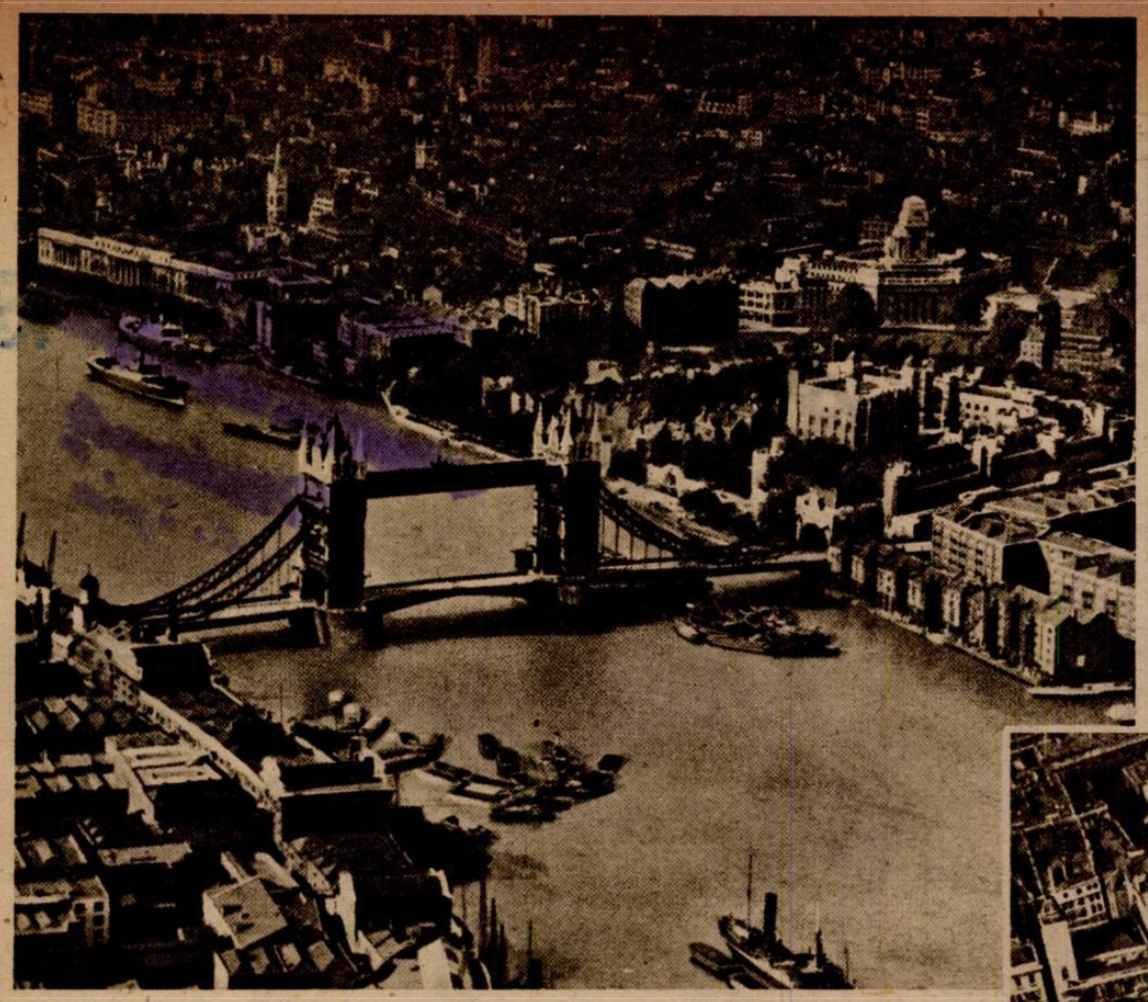

A LONDONI TOWER-HÍD ÉS A HÍRES TOWER,

a Themze északi partján épült ősi erőd. Alapjait állítólag Julius Cézár rakta le. Központja, a Fehér torony 1078-ban épült. A Tower udvarán végezték ki Morus Tamást és VIII. Henrik angol király feleségeit. A Towerben őrzik az angol királyi koronaékszereket. Stockholmi hírek szerint a Towert február végén súlyos bombatámadás rombolta meg...

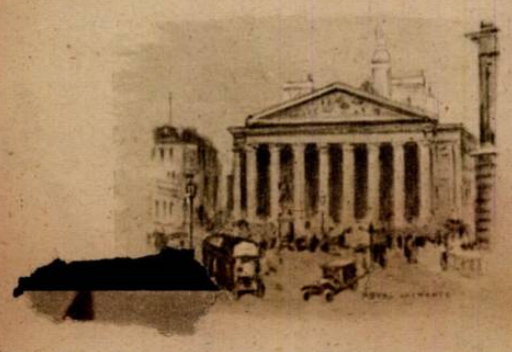

AZ ANGOL BANK ÉS A LONDONI TŐZSDE.

A brit világbirodalom pénzügyi és gazdasági vérkeringésének központjait rejtegetik ezek az épületcsoportok, nem nagy távolságra a Tower-től. A baloldali, középső épületcsoport a Bank of England székhelye s jobboldalt, az oszlopcsarnokos palota a londoni tőzsde, ahonnan egy évszázad óta annyi gazdasági válság zúdult a világra. Az angol bank, hiteles helyszíni jelentés szerint, teljesen leégett.

A LONDONI SZENT PÁL TEMPLOM ÉS KÖRNYÉKE.

A kisebb templomok eltörpülnek az óriás katedrális mellett. Ez a rész London szíve. A szent Pál templomtól jobbra a központi postahivatal hatalmas palotája látható, amely már romokban hever. A Szent Pál templom sértetlen, de a képünk jobboldali előterében lévő óriási csarnokot, a themzei hajóforgalom kirakodóhelyét elpusztították a harci repülők...

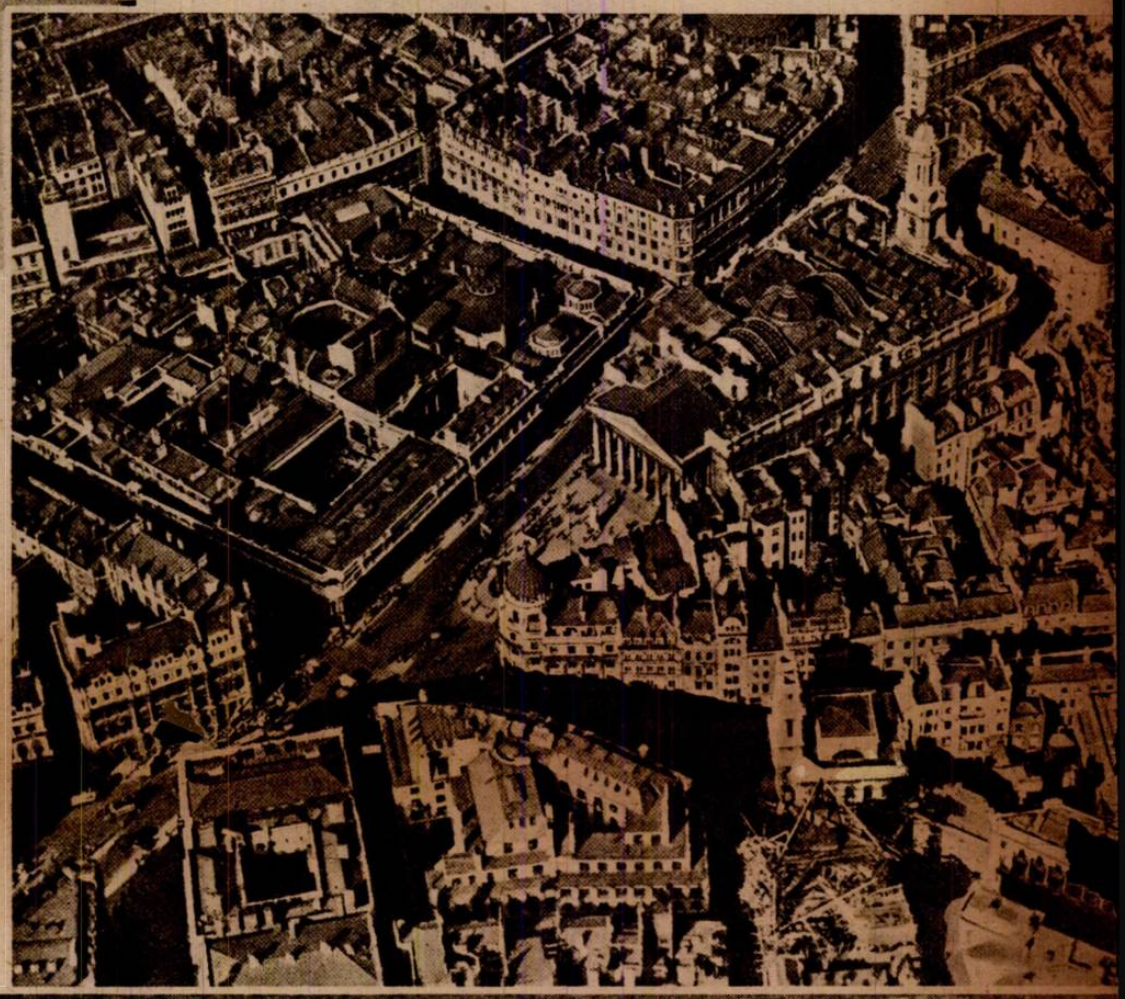

LÉGIÓBÓL

AZ ANGOL FŐVÁROSRÓL, TŰZESŐJE HULL.

(KÉPSOROZATA.)

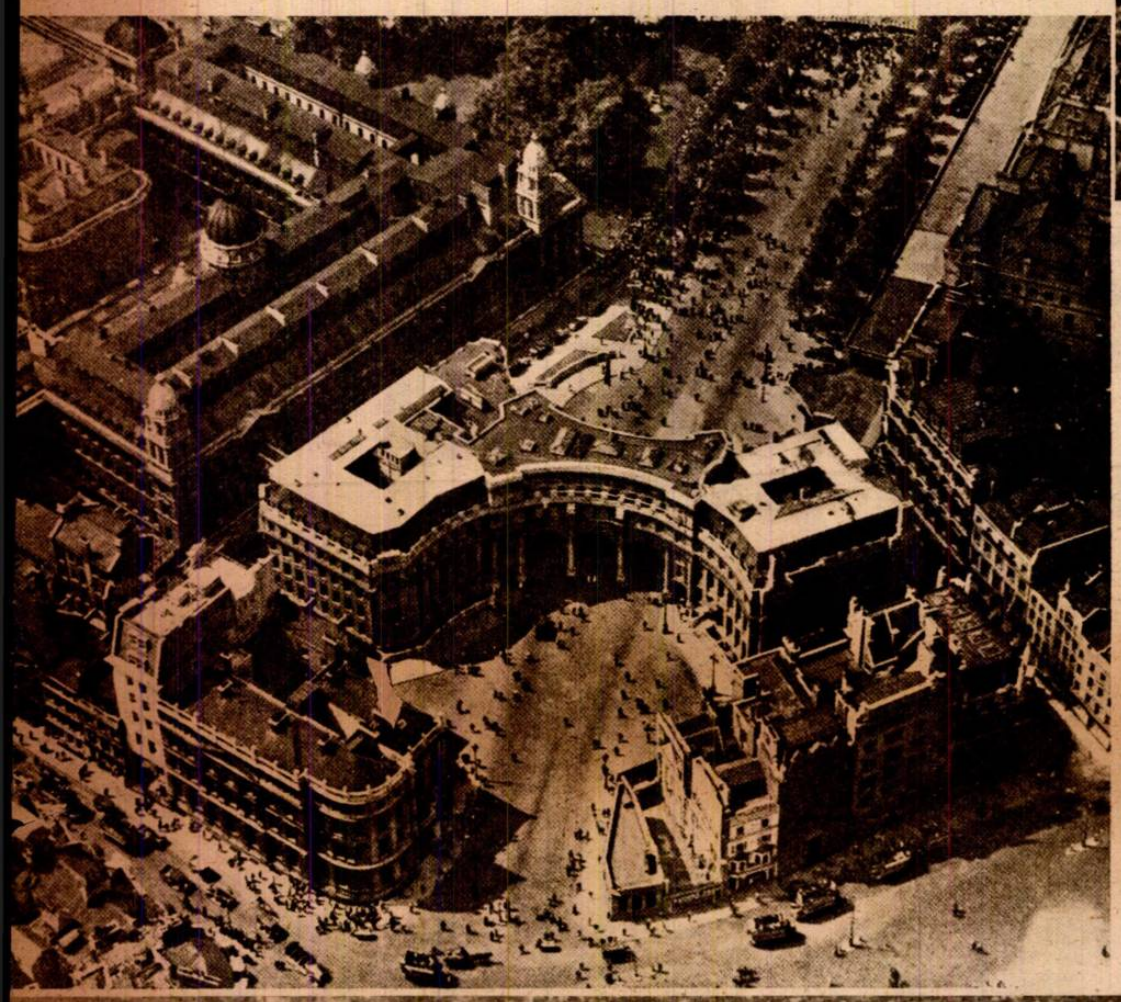

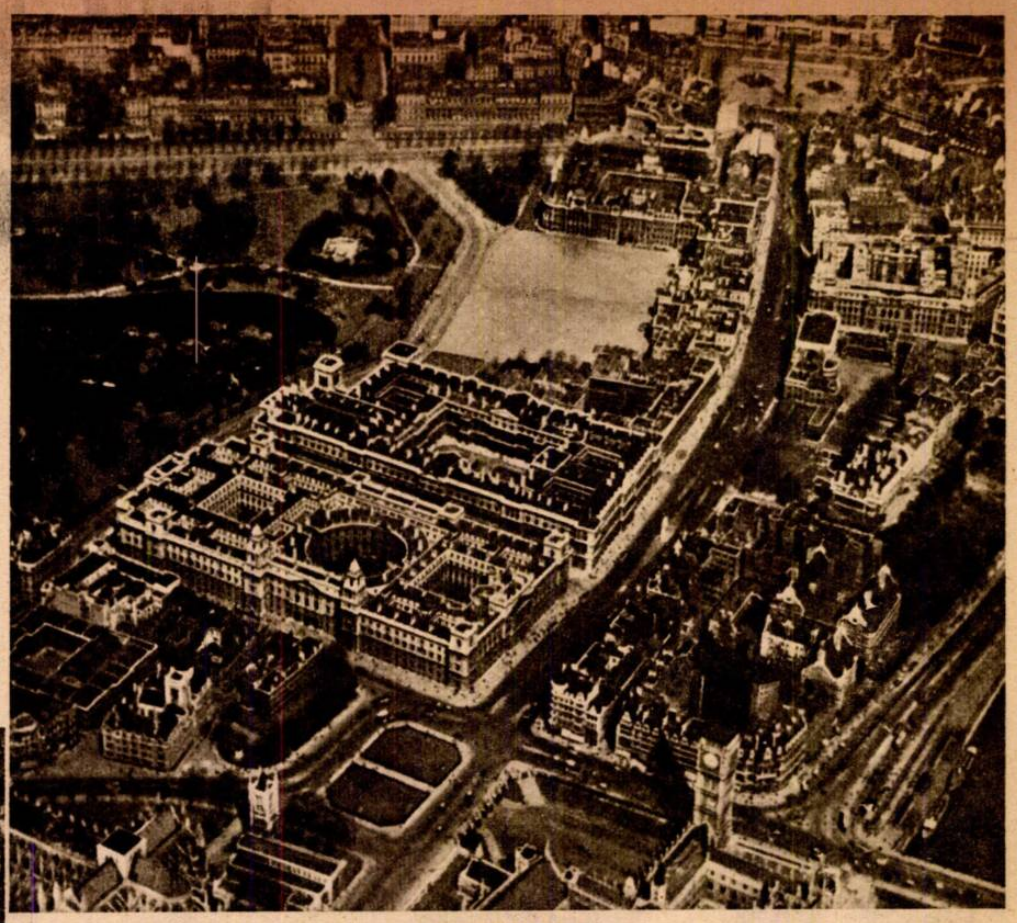

A WHITE HALL.

A brit birodalom kormányzásának székhelye. Képünk alsó jobbsarkában van a Parlament-tér s felső jobbsarkában a Trafalgar-tér, Nelson magas emlékművével. A két tér között, az úttest jobb- és baloldalán fekszik Anglia minden fontos minisztériuma. A munkaügyi, kereskedelmi, belügyi, külügyi és hadügyi minisztérium összes fontos hivatali épületei zsúfolódtak össze ebben a kis térségben...

AZ ADMIRALITAS.

A középső útvonal a híres «Mall», amelynek oszlopsorai között a széles út a királyi palotához vezet. A félköralakú épülettömb bal szárnya az admiralitás első lordjának hivatalosan kiutalt lakóhelye. Mögötte, képünk bal felső részén terül el az admiralitás, ahol az angol haditengerészet ügyeit intézik.

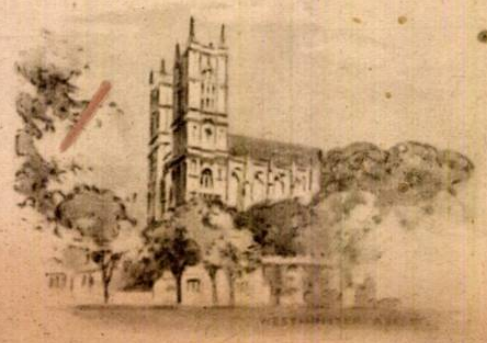

A WESTMINSTERI THEMZE-PART LONDON LEGFELTETTEBB RÉSZE.

Anglia politikai, gazdasági és társadalmi életének központja és London műemlékeinek nagy része, meglepően kis településsi helyre szorult, ami felfokozza a légi veszedelmet. Minden országnak van félteni valója a korlátlan légi háborútól, de lehetséges, hogy a terrorbombázás jogosultságának gyakorlati elismerésével, Anglia végeredményben sokkal többet veszít, mint amennyit — nyerhet...

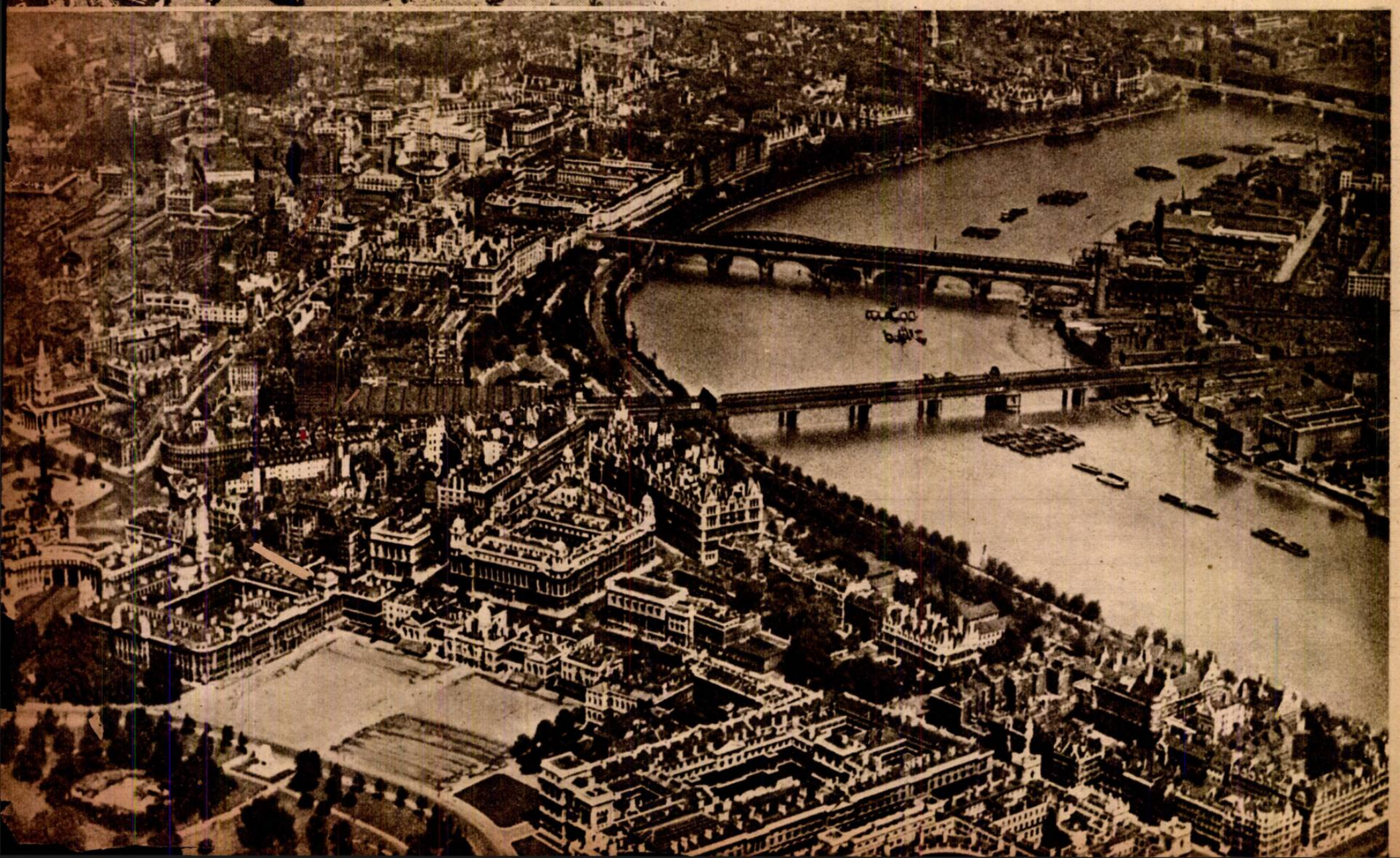

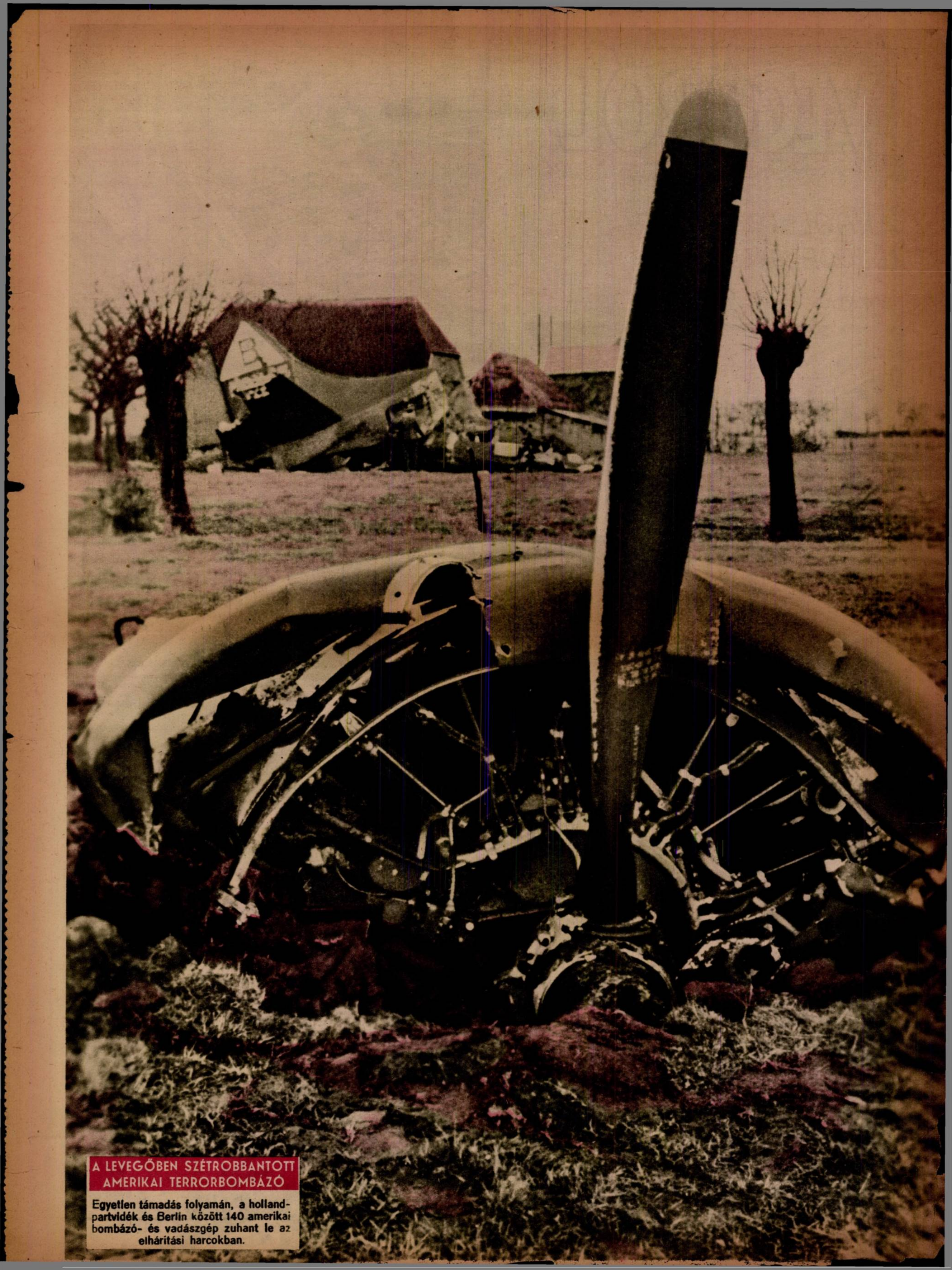

A LEVEGŐBEN SZÉTROBBANTOTT AMERIKAI TERRORBOMBÁZÓ

Egyetlen támadás folyamán, a holland-partvidék és Berlin között 140 amerikai bombázó- és vadászgép zuhant le az elhárítási harcokban.

HÉTRŐL HÉTRE

Kossuth Lajos

halálának 50. évfordulója, a mult és a jelen összefüggő törvényszerűségeinek sejtett és tudott hatalmával magasodik az évről-évre megismételt csendes gyászünnepség fölé. A világháború, a fegyveres döntésekbe feszülő helyzet, a magyar sors és a nemzeti lét alapkérdéseinek felrémlése, közelebb zarándokoltatja a lelkeket Kossuth sírjához... Írások és beszédek sokasága idézi a halott hős szellemét s a szorongatottan élők tanácsba hívják az elköltözöttet; — hozzá akarnak igazodni, tőle várnak intést, vagy vele próbálják megpecsételtetni igazodásukat... Kossuth szava, Kossuth mondása, Kossuth elmélete ragyog az egymásnak ellentmondó politikai vágyak pajzsán. Elsárgult könyvek lapjait forgatják az írástudók s határtalan az örömük, ha egy mondatbizonyítékot találnak, elfogultságuk kossuthi bizonyítására... De aki nemzete javára erőt akar meríteni a múltból, az ne a holt betűket idézze, hanem az élő Kossuthot, korának gigászi nagyságát, a nyughatatlan harcost, a a céltudatost magyart, mert ez a történelmünkben lobogó Kossuth, százszor nagyobb volt minden írásánál és beszédénél!... Még 1832-ben mondotta Kossuth Lajos Deák Ferencnek: „Változás lesz, bármi módon, mit tudom én miként? — európai forradalom, vagy háború által, debe fog következni múlhatatlanul...“ Kossuth az idegeiben hordozta korát, tudta, hogy jön a veszedelem, tudta hogy fel kell készülni a váratlan, óriás eseményekre s páratlan következetességgel és előrelátással elébe dolgozott az időnek, hogy a lezúduló nagy pillanat, a magyarságot készületlenül ne találja, új életrendjének elmulaszthatatlan kialakítására... Ez az örökös készenlét volt Kossuth Lajos igazi nagysága és érdeme. Írásait és beszédeit az évtizedes várakozás, a viszonyok változása szerint színezhette, de céljukat soha meg nem ronthatta. Felbecsülhetetlen szerencséje volt a nemzetnek, hogy tündöklő képességű fia rendületlenül hitt a változásban s a magyarság politikáját a helyesen megítélt irányba terelte, szemben mindazokkal, akik jóhiszeműen dicsérték a lassú haladás elvét, — Metternich és Kollowrat kedvenc szólamát... Kossuth Lajos szembenézett a tényekkel, felismerte az engesztelhetetlen valóságot s népének élére állt, kivezetni a magyarságot a tétlenség és a lassú pusztulás korából, — az élet nehéz küzdelmeinek jövendőjébe...

Forradalmárnak,

túlzó, heveskedő, féktelen politikusnak nevezték Kossuth Lajost, a tényleges hatalom birtokosai, a „konzervatív jómagyarok...“ Dessewffy Aurél gróf még mértékletes ellenfele volt Kossuthnak, mert csak azt bizonyította róla állandóan, hogy céljai zavarosak, nem tudja mit akar, kiforratlan, lázít, csörtet egyéni érdekek felé s egyébként is haszontalan és veszedelmes a próbálkozása, mert „amíg az európai forradalom ki nem üt, addig Kossuthnak a nemzeti függetlenség kivivására nincs egyetlen eszköze...“ Ez volt a mérsékelt bírálat, de mit írtak és mit hirdettek Kossuth tekintélyének és hitvallásának megcsúfolására a törtető és fizetett senkik?... Érdemes végiglapozni a cikkek, bizalmas írások, jelentések és röpiratok sokaságát, amelyekben egyetlen vágy liheg, hol ingyen, hol pénzért: Kossuth varázsának letörése!... Kossuth Lajos pedig nem volt forradalmár! Írásai tiszták, mérsékeltek. Bebörtönzésének és állandó szorongatásának keserűsége, vagy kicsapó haragja nem vakította el politikai ítéletét, de a meggyőződés és a reformakarat áttüzesítette minden szavát s ellenségei tudták, hogy ez az ember megközelíthetetlen s élete végéig nem hátrál meg a magyar igazságért vivott harcában. Kossuth mérsékelt volt, de mértéktelenül nehezedett a magyarságra az elnyomatás, a bécsi politika és a rendi alkotmány. Kossuth frissen és bátran írt és beszélt a valóságról, de a legmérsékeltebb ajánlatait sem tudta sokszor elfogadtatni az igazságtalan kiváltságokhoz ragaszkodó ellenfeleivel. Még a francia forradalom után is, 1848 március 3.-i felirati javaslatában, Kossuth Lajos a „Habsburg ház érdekében“ és megerősítésére kérte az alkotmányos jogokat, a monarchia összes örökös tartományai számára. Ezt a lelki emelkedettséget az ellenfelek nem értették s lázasan és átmeneti sikerrel fáradoztak Kossuth elszigetelésén. Történelmi tény az, hogy 1848 februárjában Kossuth ellenségei megsokasodtak Pozsonyban s a felületes szemlélő, már bukását is megjósolhatta... S egy rövid hónap alatt megváltozott minden!! Az elkerült Kossuthot egyszerre megostromolták újdonsült hívei. Március elején a főrendek tárgyalni sem voltak hajlandók Kossuth javaslatát s március 14.-én, bizony tülekedtek jónehányan, hogy az erőteljes követelésekkel kibővített javaslatot ők vigyék a királyhoz s bekerüljenek abba a választott bizottságba, amely 15.-én Bécsbe indult, javasolni Ferdinánd őfelségének a rendiség eltörlését...

Csak a józanságra,

az idők megértésére intette Kossuth Lajos a hatalom urait, — sikertelenül. A bot, vessző és a korbács ellen védte az emberi méltóságot, megrendítő jeleneteket írt le, hogy felrázza az eltompult lelkiismeretet. Felfelé volt erős és bátor, a szegények és az elnyomottak védelmében s nem ő izgatott, hanem a tények! Izgattak a vármegyék élére rendelt adminisztrátorok, izgatott a rendiség avult rendszere, a helyi kiskirályok basáskodása, a szörnyű elmaradottság, a tehetetlen kancelláři hivatal és a reakciós országvezetés, a minden változást gyűlölő Pálffyak, Majláthok és Czirákyak kezében. A magyarság színe-javát Kossuth Lajos vezette s az országot Nádasdy Mihály kancellár, aki magyarul sem tudott... Ez volt az igazi szélsőség, amely a nagy változást siettette... De lázított nemesen és építő, új erővel, a magyarság lelke is. A magyar nyelv tökéletesedése, a színház, az irodalom felvirágozása; lázított a vasút, a megnövekedett forgalom; lázított a Lánchíd és a Gyáralapító Társaság; lázított az Iparvédegyesület; lázított minden új politikai és gazdasági gondolat, amely az ifjúság akaraterejét érlelte, mert a fejlődés és a haladás rajongó jószándéka mindenütt a megmerevedett rendi formák és a bécsi járom korlátaiba ütközött!... A pozsonyi országgyűlésen meglehetett próbálni Kossuth elszigetelését és híveinek megtántorítását, de az országban hiábavaló volt már a reakciósok kis táborának minden igyekezete. Kossuth felé áramlottak a remények és Kossuth sugározta szét a biztatást és az öntudatos küzdelem szellemét a milliók felé. Ezt a titokzatos és megmagyarázhatatlan kapcsolatot, erőszak nem törhette össze: a magyarság bizalma rendíthetetlen volt s vágyainak politikai kiformálását választott vezérére bízta. Ennél szerencsésebb viszony nem alakulhatott volna ki az európai forradalmakat megelőző években, a magyar nemzeti célok szolgálatára, a nép és a vezér között. Kossuth megtámadhatatlan elsőségének lelki hatalma nélkül, már 1848-ban a francia forradalom beteg és bomlasztó, idegen és szétzüllesztő demagógiája, mint a szennyes árvíz lepte volna el a magyar földet s vakok vezettek volna világtalanokat, — a világpolgárság mocsarába... Kossuth azonban nem ájult bele a koreszmékbe, csak felhasználta lendítő erejüket a magyar nemzet javára. Amikor mindenki lázasan és örömmámorban ünnepelte a kivívott szabadságot, Kossuth szinte egyedül fogott hozzá a magyar honvédség megszervezéséhez. Ahogy megjósolta Deáknak az európai forradalmat, a hit bizonyosságával, úgy tudta a bekövetkezett nagy események elkápráztató napjaiban is, hogy véres vihar leselkedik a magyarra s honvédsereget kell teremteni a semmiből, sürgősen, azonnal!... Dolgozott titokban, pénzügyi terveket szőtt, szervezési szabályokat készíttetett, amikor a boldog és elragadtatott ünneplők még csodálkoztak sötétlátásán. De amikor megdörrent az ég, Kossuth lángszava útat világított a hazafelé bujdosó huszároknak és kész keretekbe fogta a zászlók alá özönlő honvédeket. Kossuth nélkül, Jellasics első hordái letaposták volna a magyar szabadság zsenge vetését...

A pánszláv veszélyt

s a magyar föld nemzetiségi kérdéseit, Kossuth Lajos a végzetszerűség érzésével ismerte s talán elsősorban azért kívánta Magyarország korszerű átalakulását és beleilleszkedését a XIX. század eszmei rendjébe, hogy a nemzeti kérdést még idejében tudjuk megoldani. Törékenynek tartotta a feudális világot a magyarság jogainak biztosításához s széles népi rétegek védelmére kívánta bízni azt a forradalmi korszakot, amelyben a modern alkotmányosság és a nemzetállam keretében áttérünk a latin nyelvről a magyarra s a többségi jog demokráciája alapján a közigazgatásban is a magyar nyelvet ismertetjük el államnyelvnek... Kossuth Lajos tudta, hogy a szlávok kedvéért kell latinul beszélni az országgyűlésen, a vármegyeházán és a bírósági tárgyalásokon... Látnoki erővel rajzolta meg Kossuth Magyarország helyzetét a pánszláv törekvések gyűrűjében s politikai elhatározásait a rideg magyar tényekhez igazította s nem a fellengős és nemzetközi szólamokhoz. Még ma is világítanak és kötelességre döbbentenek Kossuth szavai, ebben a csodálatos idézetben: „A pánszlávizmus nagyravágyó céljai sohasem juthatnak teljes valósulásra, hacsak Magyarország vagy fel nem daraboltatik, mint a keresztre feszített Krisztus, vagy szélhűdötté nem leszen, mivelhogy nem független...“ „Mi magyarok, útjában állunk a déli és északi szlávok egyesülésének. Hogy útjában állunk, ez a harmadik nagy szolgálat, melyért Európa a magyar nemzetnek hálával tartozik...“ Megmondotta Kossuth világosan, hogy a magyarság megerősödésének, a pánszláv izgatók a leghalálosabb ellenzői, „a király tanácsaiban, az országgyűlésen, a köz- és társadalmi életben, mindig és mindenütt!...“ Figyelmeztette Kossuth az európai uralkodókat és államférfiakat arra, hogy a pánszlávizmus a szabadság jelszavával, csak Oroszország vontató kötelére fogja a kis szláv népeket s hogy a terjeszkedési vágytól meg nem fertőzött szabad magyar nemzet, „a saját létérdeke által van arra utalva, hogy az Európát beláthatatlan romlással fenyegető pánszlávizmusnak egesz erejével, utolsó csepp véréig ellenálljon...“ Semmiről még nem hazudtak össze annyit szándékos badarságot ebben az országban, mint Kossuth Lajos „federativ“ terveiről. Kossuth becsületesen kijelentette, hogy a „dunai konfederáció“ tervét nem ő írta meg s csak egy beszélgetés feljegyzése került tévedésből nyilvánosságra. Kossuth elragadott mondatait, politikai hitvallása cáfolja meg, maga az ember, a szellemóriás, a független Magyarország prófétája és harcosa, irtózatos súlyú nemzeti keresztünk viselője, aki tévedhetett százszor a kis részletekben, mert csalhatatlan volt a lelkét eltöltő magyar hivatásgondolatban s mert élete alkonyán is ő volt a nagy adakozó, aki a nemzetnek ajándékozott szellemi kincseiért nem kért cserébe semmit. Csak egyszer fordult népéhez egyéni kérelemmel. Galambőszen s a száműzetésbe elfáradtan jegyezte fel Kossuth Lajos ezeket a zokogó szavakat: „Nekem hát nem kell semmi a Hazától s nem adhat semmit a Haza, kivévén az örömöt: őt szabadnak tudhatni és — — — hat lábnyi gödröt az örök álomra...“ Legyen ez a pár sor egyszerű virág Kossuth Lajos sírján...

Magyar tábori-csomag útja...

Messze földön, idegenben, pocsolyás utakon, bizony keserves küzködéssel halad a gépkocsi honvédeink tábora felé, megrakva a várvavárt hazai csomagokkal s néhol már csak a tank-segítség használ az előrejutásban...

EZ AZ IGAZI VENDÉGMARASZTALÓ SAR!
Csak embertelen küzdelemmel döcög a kocsi s órák helyett, talán napokig kell várni a megérkezésére...

Megérkezett a tábori posta! Csomag is van elegendő, tele jóféle „hazai" dolgokkal! Milyen más csengése van ennek a szónak, ott messze, a havas síkságokon...

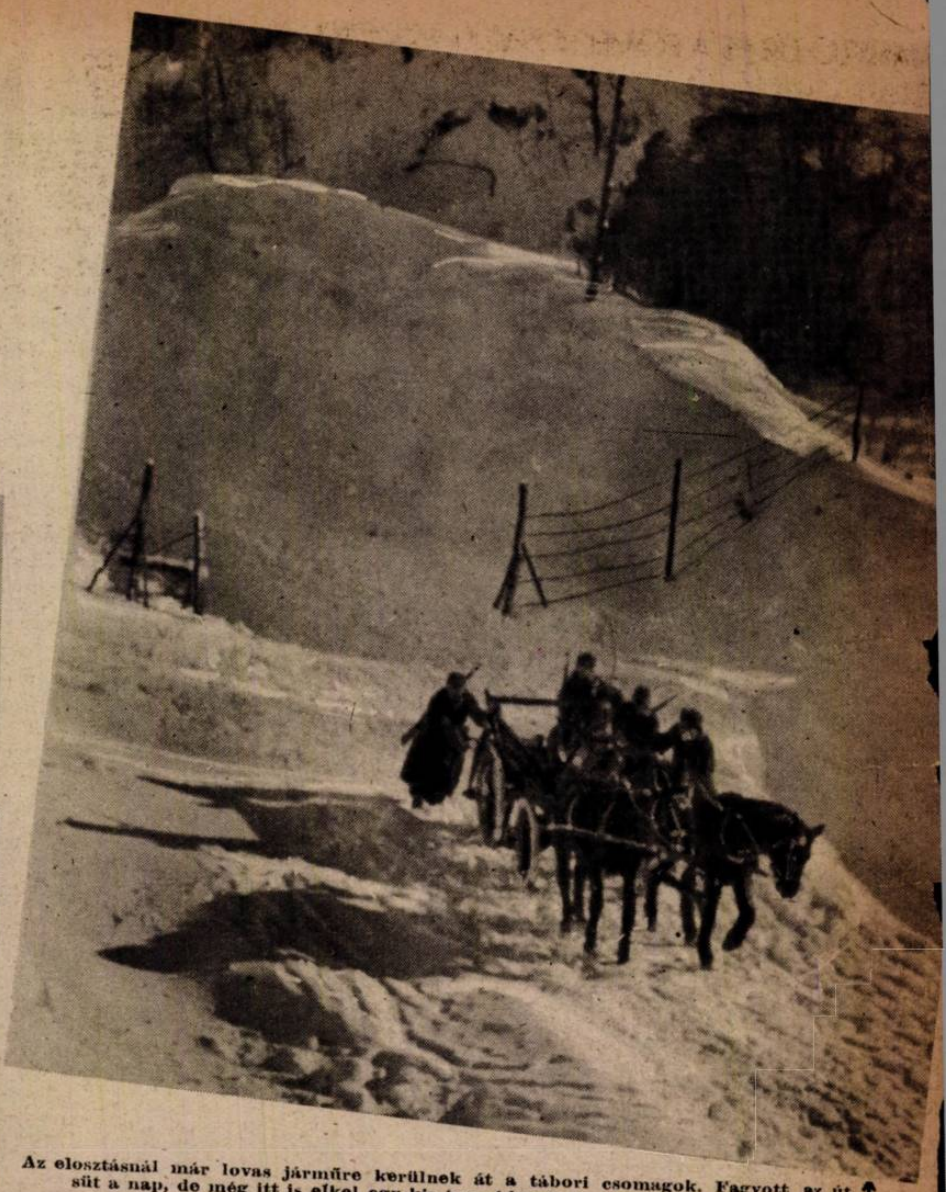

Az elosztásnál már lovas járműre kerülnek át a tábori csomagok. Fagyott az út, süt a nap, de még itt is elkel egy kis honvédsegítség a fáradt lovaknak...

A fiatal, sebesült hadnagy boldogan adja át a címzetteknek a magyarföldi küldeményt. Az otthon varázsát sugározza a kis csomag...

Magyar képhiradó

A KORMÁNYZÓ ÚR ÉS A FŐMÉLTÓSÁGÚ ASSZONY MEGLÁTOGATTA AZ EGYIK HADIKÓRHÁZAT

A Kormányzó úr meghallgatja a kórház parancsnokának jelentését

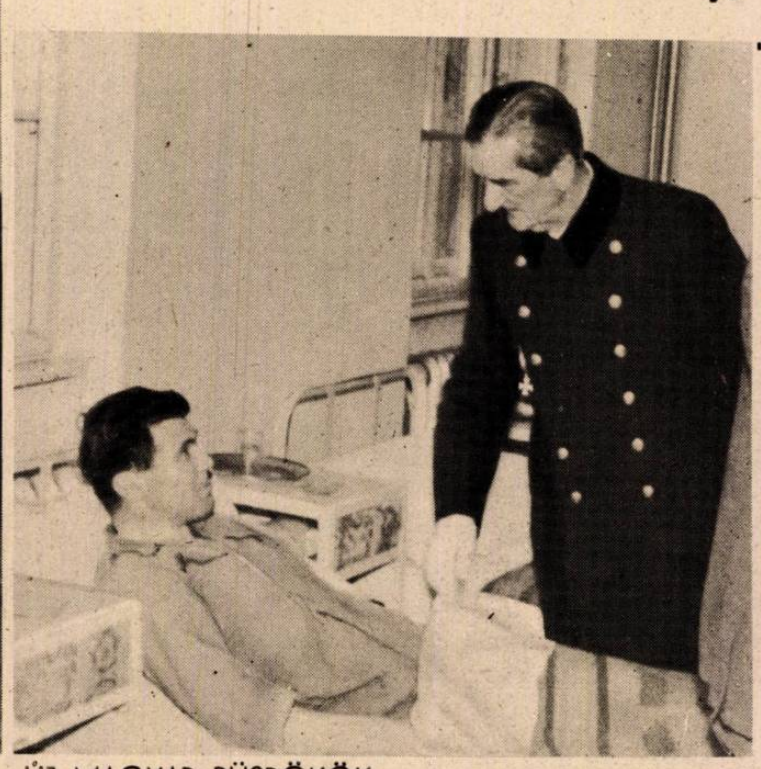

A sebesült honvédekkel hosszan elbeszélgetett a Kormányzó úr

←

A Főméltóságú Asszony megtekinti a kórház berendezését

BUDAPEST LÉGOLTALMI KORMÁNYBIZTOSA

Vörös C[illegible] a vezérőrnagyot, a Legfelsőbb Honvédel[illegible] Tanács vezértitkárát Budapest és a légoltalmilag hozzátartozó városok és községek légoltalmi kormánybiztosává nevezték ki

ÚJ MAGYAR PÜSPÖKÖK

XII. Pius pápa új püspököt nevezett ki a veszprémi, szombathelyi és csanádi egyházmegyék élére

Kovács Sándor, Szombathely püspöke

Mindszenty József veszprémi püspök

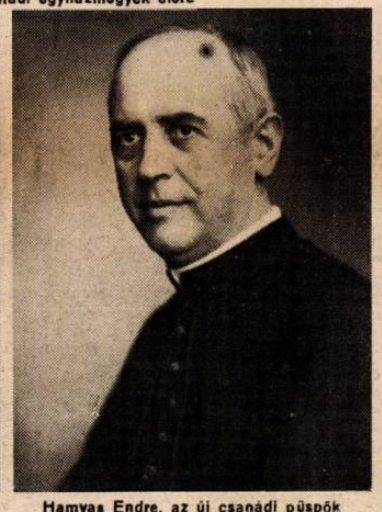

Hamvas Endre, az új csanádi püspök

LEGFELSŐBB ELISMERÉS

A Kormányzó úr Kállay Miklós miniszterelnököt a Magyar Érdemrend Szent Koronával ékesített nagykeresztjével tüntette ki

AZ

EGYEDÜL VAGYUNK

ÉS A

MAGYAR FUTÁR

nagy antibolsevista matinéja

március 19.-én (vasárnap) fél 11 órakor kezdődik a budapesti

UJ MAGYAR SZINHÁZBAN

BESZÉLNEK:
Oláh György
vitéz Imrédy Béla
Rainiss Ferenc

SZAVALNAK:
Fülöp Kató és Kulcsár Irma

FELLÉPNEK:
Kiss Ferenc és Páger Antal

Elővételi jegyek a szerkesztőségben kaphatók
Telefon: 355-583

ÚJ ELJÁRÁSSAL NAGYÍTJÁK A SZÍNESFILMET

A magyar sajtó szakembereí előtt most mutatta be Ziffer-Teschenbruck bécsi tanár «Coloprint» nevű eljárását, amelynek segítségével a legtökéletesebb színesfilm nagy tást és másolatot sikerült előállítania. Az újítás nagy lehetőségeket valósít meg a színesfilm-technika felhasználásában és népszerűsítésében

←

MAGYAR MŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA SVÁJCBAN

A modern magyar képzőművészet alkotásainak legjavából rendeztek Bernben kiállítást. A svájci közönség nagy érdeklődéssel és elismeréssel fogadta a magyar művészek képeit

Rénszarvas-nap a LAPP FÖLDÖN

Az északi fény hazájában, Finnország legészakibb részén, a lappok rénszarvascsordái szabadon élnek a végtelen őserdőkben s a pásztorok csak télen kelnek útra, behajtani a csordákat a karámokba. A rénszarvasok „hazaérkezése", a lappok legnagyobb ünnepnapja. A Jeges-tenger partvidékéről származó képsorozatunk a rénszarvasok néhánynapos karáméletéről készült. A csordákból kifogják a szánhúzásra, eladásra és levágásra kiszemelt állatokat s a maradékot kiverik újra az őserdőkbe. Ez a legkönnyebb nemes állattenyésztés a világon...

A RÉNSZARVAS-KIRÁLY. Több millió finn márka vagyona van ennek a lapp gazdának, óriási rénszarvas csordában. A karám bajáratához hajtott csordákból lasszóval fogja ki a szánhúzásra alkalmas pompás állatokat... ←

MINDEN TULAJDONOS MEGISMERI SAJÁT RÉNSZARVASAIT, mert az őserdőkbe kicsapott állatok füleire rovátkázzák a tulajdonosok ismertető jegyeit... →

A SZÁNHÚZÁSRA ALKALMAS LEGERŐSEBB HÍMEKET KIHERÉLIK A KARÁMBAN. A rénszarvasokat aránylag könnyen törik be az ember húséges segítésére...

A KARÁMBA HAJTOTT RÉNSZARVASOK EGY RÉSZÉT LEVÁGJÁK. A megfagyott rénszarvas vér is kedvenc tápláléka a lappoknak, a téli hónapokban ↓

KÉSZÜL A RÉNSZARVAS PECSENYE. Hatalmas tüzeket gyújtanak a lappok a karám körül a hosszúnyelű vaslábasokban sütik a húst az őserdőkből érkező pásztoroknak

↑ KIENGEDIK A RÉNSZARVASOK EZREIT A KARÁMOKBÓL s a csordák visszaügetnek a megszokott rengetegbe, ahol a hótakaró alatt is megtalálják a sovány táplálékot. Szabadok a jövő télig, amikor majd újra elhajtják őket gazdáik elé...

A MEGJELENT, KÖRÜLBELÜL 1500 HÁZPARANCSNOK ELŐTT,
a termit- és foszforos gyújtóbombák elleni védekezés módszereit mutatták be

VAKÍTÓFEHÉR LÁNG CSAP A MAGASBA, hatalmas szikraeső veszi körül és teszi percekig megközelíthetetlenné a magas hőfokon égő termit-bombát

Légoltalmi bemutató PESTSZENTLŐRINCEN

A MENTŐOSZTAG VÖDÖRLÁNCOT ALKOT
és önti a homokot a tűzoltók kezeügyébe...

A TŰZOLTÓK az égéskor fejlődő mérges gázak ellen gázálarccal védekeznek

GYŰJTŐZSINÓRRAL GYŰJTJÁK BE az udvar közepén elhelyezett kétütemű foszforbombát, amelynek az a legfőbb tulajdonsága, hogy az első robbanás után, mikor már oltáshoz fognak a tűzoltók, hatalmas robbanással másodszor is nagy területet szór be apró tűzfészkekkel ↓

SŰRŰ, PISZKOSSÁRGA, ERŐSEN MÉRGEZŐ FÜSTTEL, MAGAS HŐFOKON ÉG a foszforos gyújtóbomba. Oltásra még gondolni sem lehet, mert bármelyik pillanatban bekövetkezhetik a második robbanás

FOSZFOROS GYÚJTÓBOMBA A ROBBANÁS PILLANATÁBAN, a szerterepülő, égő foszfordarabkákkal

AZ ELSŐ SEGÉLYNYÚJTÁS PRÓBÁJA, a havas pestszentlőrinci utcán ←

NEM KÍVÁNCSISKODÁS a légoltalmi próbák figyelése, hanem szent kötelesség és felkészülés, magyar életek megóvása!...

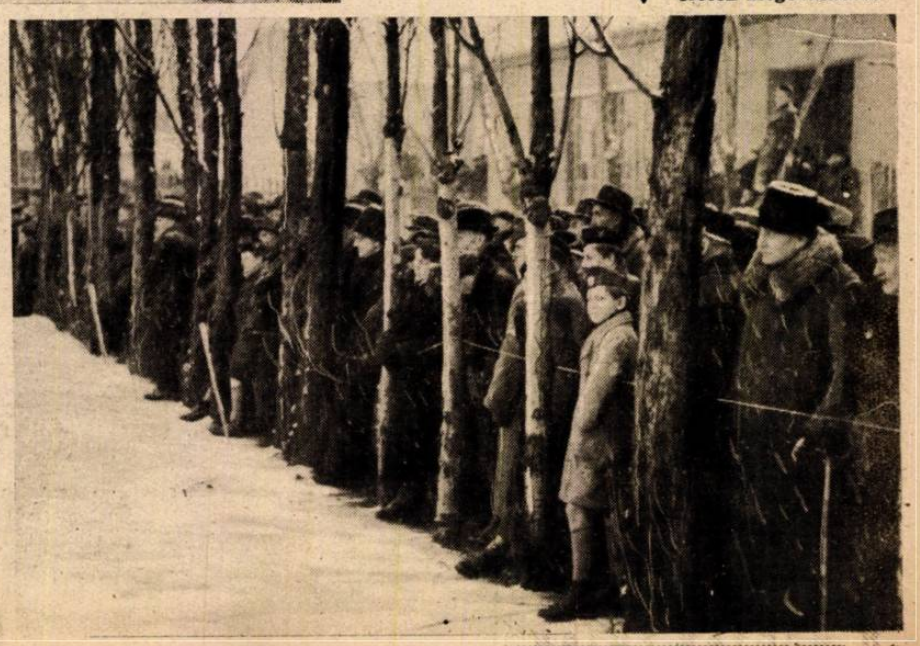

AZ ANGOL HADIFOGLYOK áradata vonul végig Román, erős fegyveres őrizet alatt...

GIGLI, A LEGNAGYOBB OLASZ TENORISTA, a sebesült Mino Capellivel duettet énekel, a német és olasz katonáknak

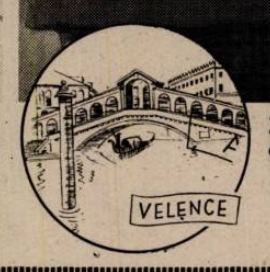

Dühöng az éhinség Bengáliában!

A londoni „The Statesman" megrázó képsorozatban tárta fel a hindu nép borzalmas nyomorúságát, — „amelyen a jótékonykodás már nem tud segíteni..." Képünkön egy házaspár fekszik Kalkutta utcáján. A férfi már haldoklik, az anya az éhségtől félőrülten szorítja magához meztelen gyermekét ←

VILÁG

A népkonyha segítségére várnak a magukbaroskadt éhes asszonyok és gyerekek. „Ez a megszokott jelenet a kalkuttai utcákon," írja a Statesman..., ↓

Egy fiatalasszony az éhségtől ájultan összeesik az úttesten

BENGAL'S FOODLESS

AZ ÉHEZŐK A REGGELI ÜZLETNYITÁSRA VÁRAKOZNAK... Egy rövid óra alatt szétkapkodják az üzletek szűkös élelmiszerkészletét az éhező emberek, akik lefekülsnek már este az üzletek elé, hogy elsők lehessenek a bevásárlásban... ←

Élelemért rimánkodó asszonyok és gyerekek lepik el a jobbmódú idegenek negyedeit s az emberi irgalom csodáit várják, amig tovább hajtják őket, vagy elnyúlnak eszméletlenül a földön... ←

AZ AKROPOLIS napfényben fürdő márványromjai mellett, barátságos egyetértésben élvezik a tavaszt a görög és a német katonák...

↑ ÚJABB FÖLDRENGÉS rázta meg Kayash-t, Ankara elővárosát. A török félhold-segélyszervezet sátrakat állított fel a hajléktalanul maradt lakosságnak s gondoskodott élelmezéséről is

ÚJSÁG

IZMET INÖNÜ ÁLLAMELNÖK személyesen vizsgálta meg, a kayashi földrengés áldozatai számára kiutalt rizsküldeményt

A SVÉD FŐVÁROS KÜLSŐ NEGYEDÉT SZOVJETGÉP BOMBÁZTA. A svéd bizottság megvizsgál a helyszínen egy 8 méteres bombakrátert. A szovjet visszautasította Svédország tiltakozását...

↓

GÖBBELS MINISZTER a kibombázott berliniek között. Az óvóhelyről kimentett öreg ember, már boldogan beszéli el a szerencsés menekülés részleteit..

A BIRODALMI FŐVÁROST TÖBB LÉGITÁMADÁS ÉRTE A HÉT FOLYAMÁN. Képünkön egy légvédelmi óvóhely bejáratát ássák ki a romok közül a segélycsapat katonái. A lehallgatókészülék világosan jelezte, hogy az óvóhelyre szorult emberek életben vannak...

←

MAGYAR FOTÓRIPORT

TÖRTÉNEL

EMLÉKEZÉS KOSSUTH LAJOS KORSZAK

A felejthetetlen Márciusban, az újkori Magyarország megteremtésének áldott erőit, népi lelkét és küzdelmes harcát ünnepeljük. Március 15-ike a beteljesülés fénysugaraival harcos évtizedeket ölel át s nem egyetlen nap dicsőségét, hanem az első magyar reformkorszakot s annak szívósan, lelkesen küzdő összes nagynevű és névtelen hőseit idézi kegyelettel az utódok emlékezetébe. A történelem roppant folyamatait megérző magyarok 96 esztendő távlatából jól tudják, hogy a nemzeti törekvések útját, Széchenyi és Kossuth korában is, égig érő torlaszok sűrűje borította el. Külső és belső ellenállás, gyanakvás, megnemértés, gyűlölet, Metternich reakciós uralma s a hazai kiskirályok gőgje útját állották a korszerű követelményeknek s csak a magyar erők fanatikus kifejlesztése és az európai helyzet esetleges változása bátoríthatta halvány reménnyel a magyar nép vezéreit szakadatlan munkájuk folytatására. De bármennyire elnyomták őket, — a kort, a magára eszmélő nép legjavát, a fejlődést és a halhatatlan nemzeti gondolatot mégis a reformok öntudatos hívei képviselték, Kossuth Lajossal az élen,

KOSSUTH LAJOS VOLT A NEMZET BÁLVÁNYOZOTT VEZÉRE 1848. MÁRCIUSÁBAN. BENNE BÍZOTT A SOKAT SZENVEDETT MAGYAR NÉP S AZ Ő JÓZAN ÍTÉLŐKÉPESSÉGE ÉS HAJLÍTHATATLAN CÉLTUDATOSSÁGA FORMÁLTA ÚJJÁ MAGYARORSZÁGOT

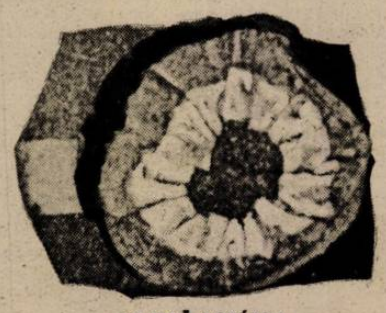

AZ ELSŐ KOKÁRDA

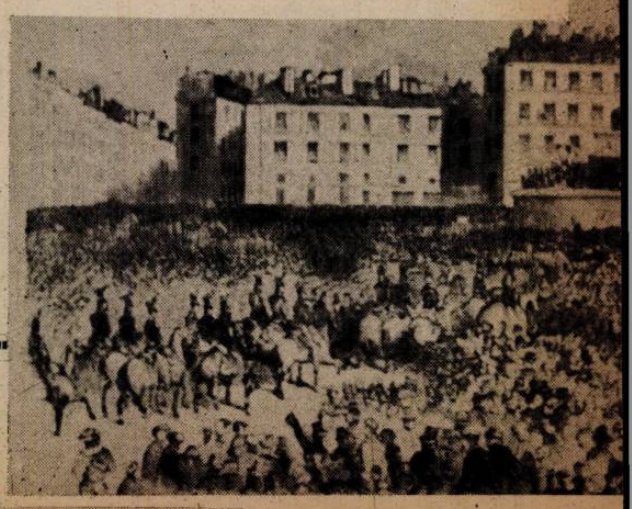

A KÖZTÁRSASÁG KIHIRDETÉSE PÁRISBAN 1848 FEBRUÁR 27 ÉN. A PÁRISI FORRADALOM HÍRE LÁZBA VERTE EGÉSZ EURÓPÁT S MEGINDÍTOTTA A RÉGEN ESEDÉKES MÁRCIUSI ESEMÉNYEKET, A HABSBURG-BIRODALOM ÓRIÁS TERÜLETÉN . . . →

↑ MAGYAR KÜLDÖTTSÉG ÜDVÖZLI FRANCIAORSZÁG ÚJ KÖZTÁRSASÁGI KORMÁNYÁT. A PÁRISI VÁROSHÁZA TERMÉBEN, 1848 MÁRCIUS 17-ÉN. LAMARTINE BIZTOSÍTOTTA A MAGYAROKAT A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG BARÁTSÁGÁRÓL. ÖT ÉV MULVA FRANCIAORSZÁG ÚJRA CSÁSZÁRSÁG VOLT

LŐVET A BÉCSI KORMÁNY 1848 MÁRCIUS 14-ÉN. A VÉRONTÁS VÉGLEGESEN ELSEPERTE METTERNICH RENDSZERÉT . . .

KOSSUTH BESZÉL BÉCSBEN A NÉPHE MÁRCIUS 16-ÁN ↓

A BÉCSI FORRADALOM KEZDETE

BÉCS MÁRCIUSI FORRADALMA KEDVESEN KEZDŐDÖTT... RAJONGÓ HÖLGYEK OSZTOGATTÁK AZ URAKNAK A FORRADALMI JELVÉNYEKET, DE NEHÁNY NAP MULVA MÁR SORTŰZEK DÖRÖGTAK AZ ← UTCÁKON

→ A MAGYAR ORSZÁGGYŰLÉS KÜLDÖTTSÉGÉNEK FOGADÁSA BÉCSBEN, 1848 MÁRCIUS 15-ÉN. KOSSUTH, A MAGYAR REFORMPOLITIKA VEZÉRE, A BÉCSI FORRADALOM ELŐTT, MÁRCIUS 3-ÁN, KÖVETELTE FELIRATI JAVASLATÁBAN AZ ÖSSZES ÖRÖKÖS TARTOMÁNYOK SZÁMÁRA AZ ALKOTMÁNYT... EZT A FELIRATI JAVASLATOT VITTE A MAGYAR KÜLDÖTTSÉG A KIRÁLYHOZ

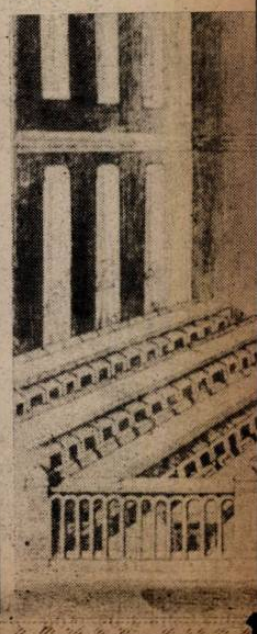

MI MÁRCIUS

RA: A HIT ÉS AZ ÖNTUDAT DICSŐSÉGÉRE

s amikor Párisban és Bécsben kitört a forradalom, akkor már nem volt belső ereje a régi rendszernek megakadályozni Magyarország korszerű átalakulását. Az égig meredő torlaszok a vihar első lökésére éktelen robajjal rádőltek a szétkorhadt tartó oszlopokra... Megszűnt a rendi Magyarország... Az évszázad parancsa szüntette meg, 1848 márciusában az évszázad követelt véres és kegyetlen áldozatot a magyarság életéért, Kossuth Lajos nemzedékétől... Petőfi Sándor kísértetiesen érezte a kor elkerülhetetlen rendelését s március 15-ének emlékünnepén, a megpróbáltatások új századában, mély megilletődéssel idézzük Petőfi megrázó és figyelmeztető sorait:

„A század viselős,
Születni fognak nagyszerű napok,
Élet-halálnak vészes napjai.
Fogjunk kezet, hogy rettegnünk ne kelljen
Az eljövendő óriásokat...“

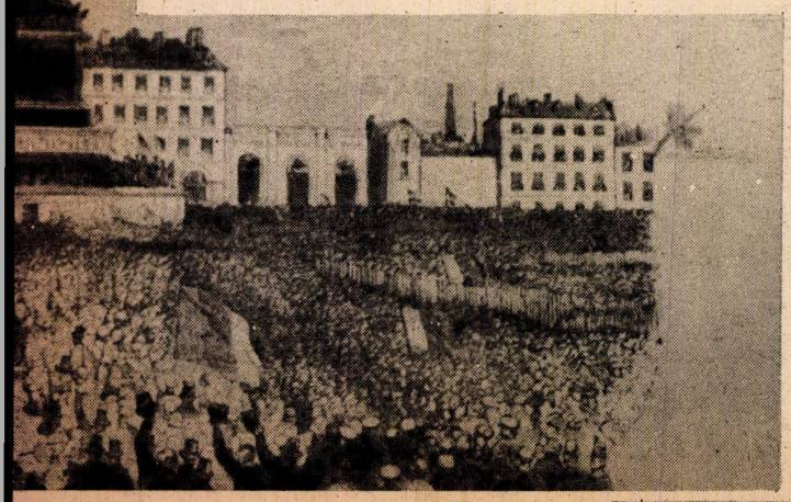

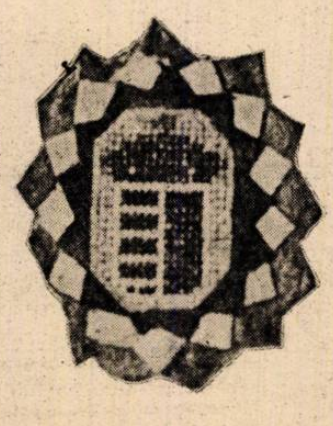

PETŐFI KOKÁRDÁJA

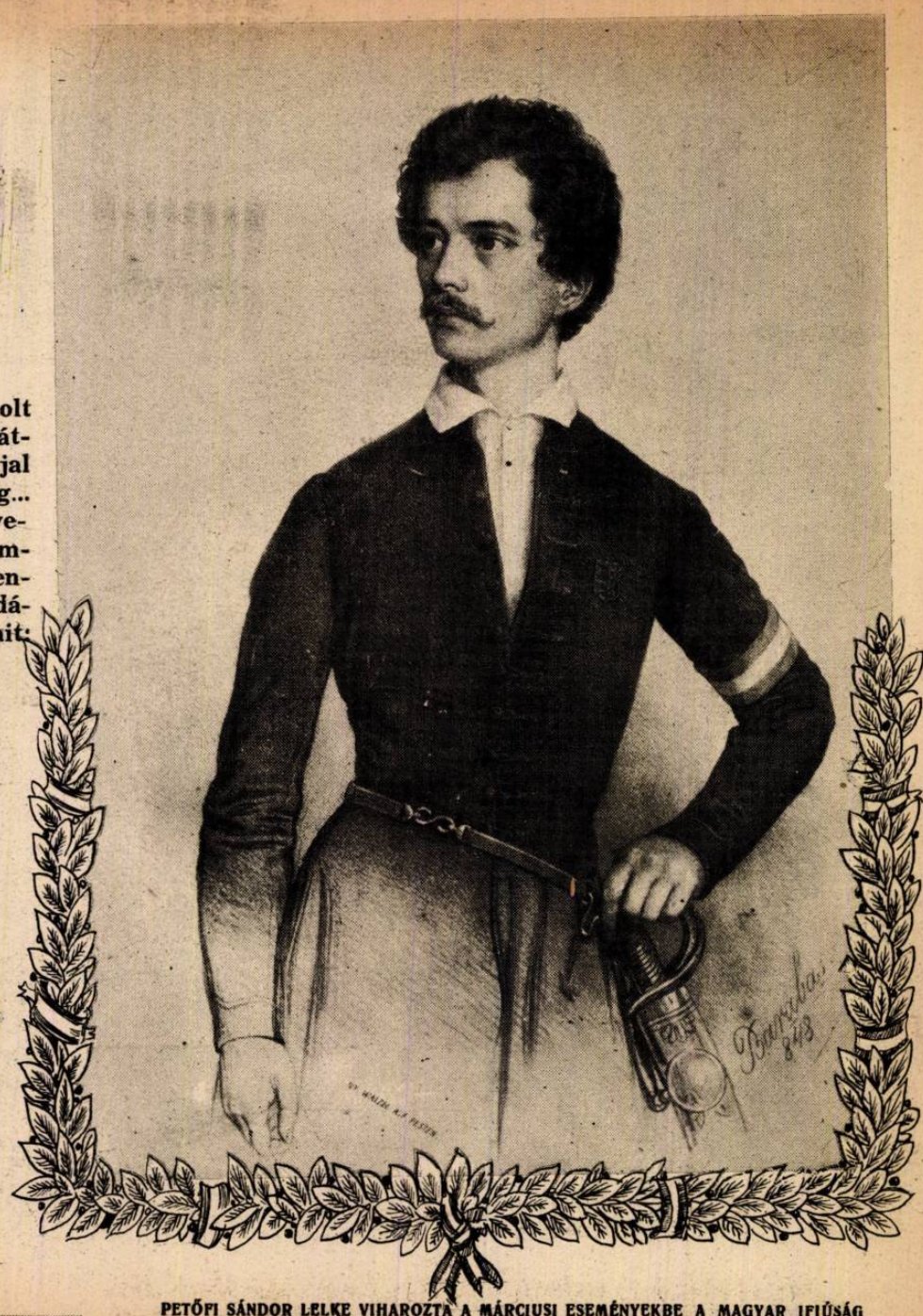

PETŐFI SÁNDOR LELKE VIHAROZTA A MÁRCIUSI ESEMÉNYEKBE A MAGYAR IFJÚSÁG CSELEKVŐ SZELLEMÉT. NEM ÁLLAMFÉRFI VOLT, HANEM KÖLTŐ. TÜZES, VÁGYAKOZÓ MAGYAR LÉLEK, INDULATOK ÉS NEMES VÁGYAK KIFEJEZŐJE. A TÖRTÉNELEM LENDÍTŐ ERŐNEK RENDELTE, — KOSSUTH LAJOS MELLÉ...

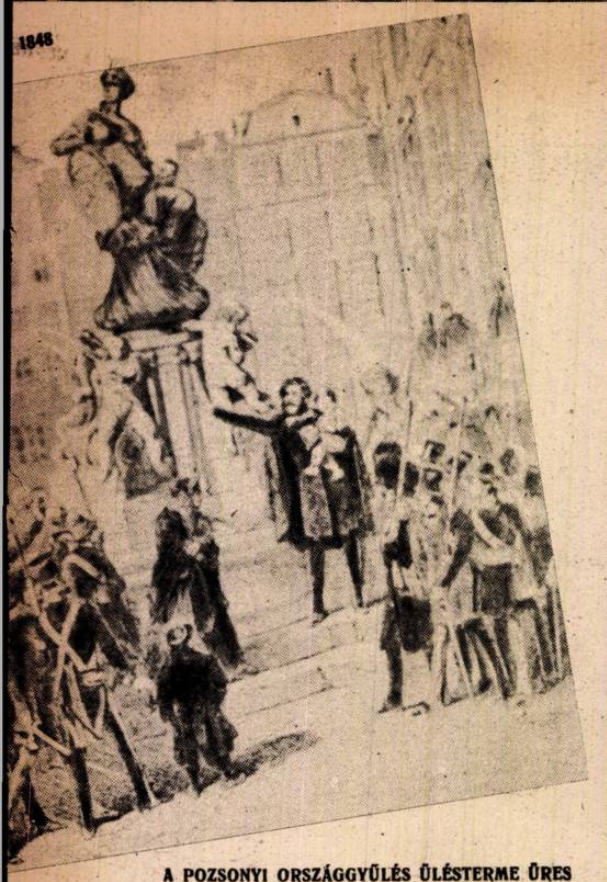

A POZSONYI ORSZÁGGYŰLÉS ÜLÉSTERME ÜRES VOLT 1848 MÁRCIUS 15-ÉN. AZ ALSÓHÁZ 59 ÉS A FŐRENDEK TÁBLÁJÁNAK 13 VÁLASZTOTT TAGJA MÁRCIUS 15-ÉN REGGEL INDULT BÉCSBE, KOSSUTH LAJOS FELIRATI JAVASLATÁVAL, AMELYET MÁRCIUS 3-ÁN, A FŐRENDEK MÉG TÁRGYALÁSRA SEM FOGADTAK EL.

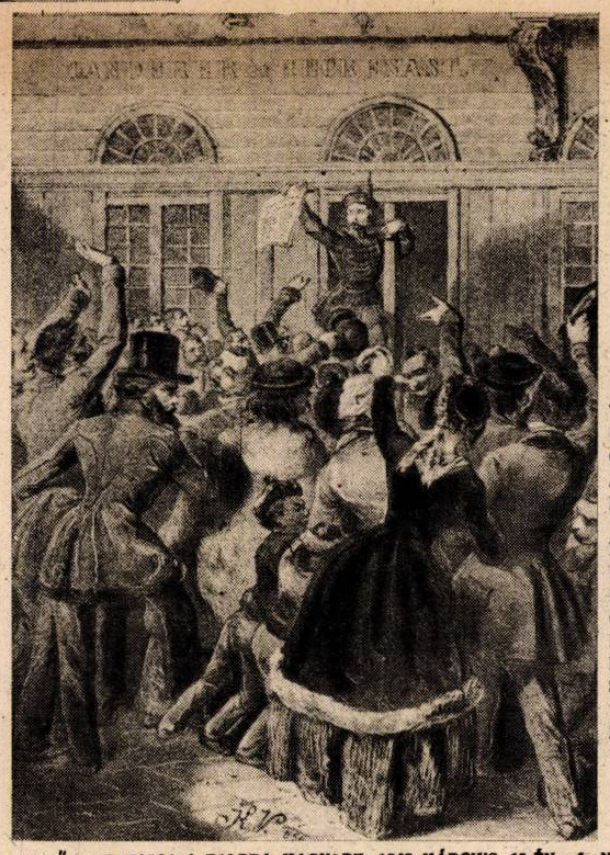

PETŐFI SZAVALJA A TALPRA MAGYART, 1848 MÁRCIUS 15-ÉN, A NEMZETI MÚZEUM ELŐTT. POZSONY ÉS PEST-BUDA MEGMOZDULÁSA RÁZTA FEL A NEMZETET, TÖRTÉNELMI FELADATÁNAK BETELJESÍTÉSÉRE ↓

AZ ELSŐ SZABAD SAJTÓTERMÉKET TOMBOLÓ LELKESEDÉSSEL FOGADJA PEST-BUDA NÉPE, A LANDERER ÉS HECKENAST NYOMDA ELŐTT. 1848 MÁRCIUS 15-ÉN, A PESTI IFJAK TULAJDONKÉPPEN NEM KÖVETTEK EL TÖRVÉNYTELENSÉGET A CENZÚRA NÉLKÜL KIADOTT NYOMTATVÁNYOKKAL, MERT KOSSUTH LAJOS MÁRCIUS 14-ÉN KIMONDATTA POZSONYBAN A SAJTÓSZA- ← BADSÁGOT...

A NEMZETI KEGYELETTEL MEGŐRZÖTT SAJTÓGÉP, AMELYEN AZ ELSŐ MÁRCIUSI SZABAD MAGYAR SAJTÓTERMÉKEKET KINYOMATTÁK. A MAGYAR NEMZET, JOBB JÖVŐT KERESŐ NEHÉZ ÚTJÁN, HÁLÁS SZERETETTEL GONDOL 1848 HŐSEIRE!...

ROHAMOK ÁRADATA

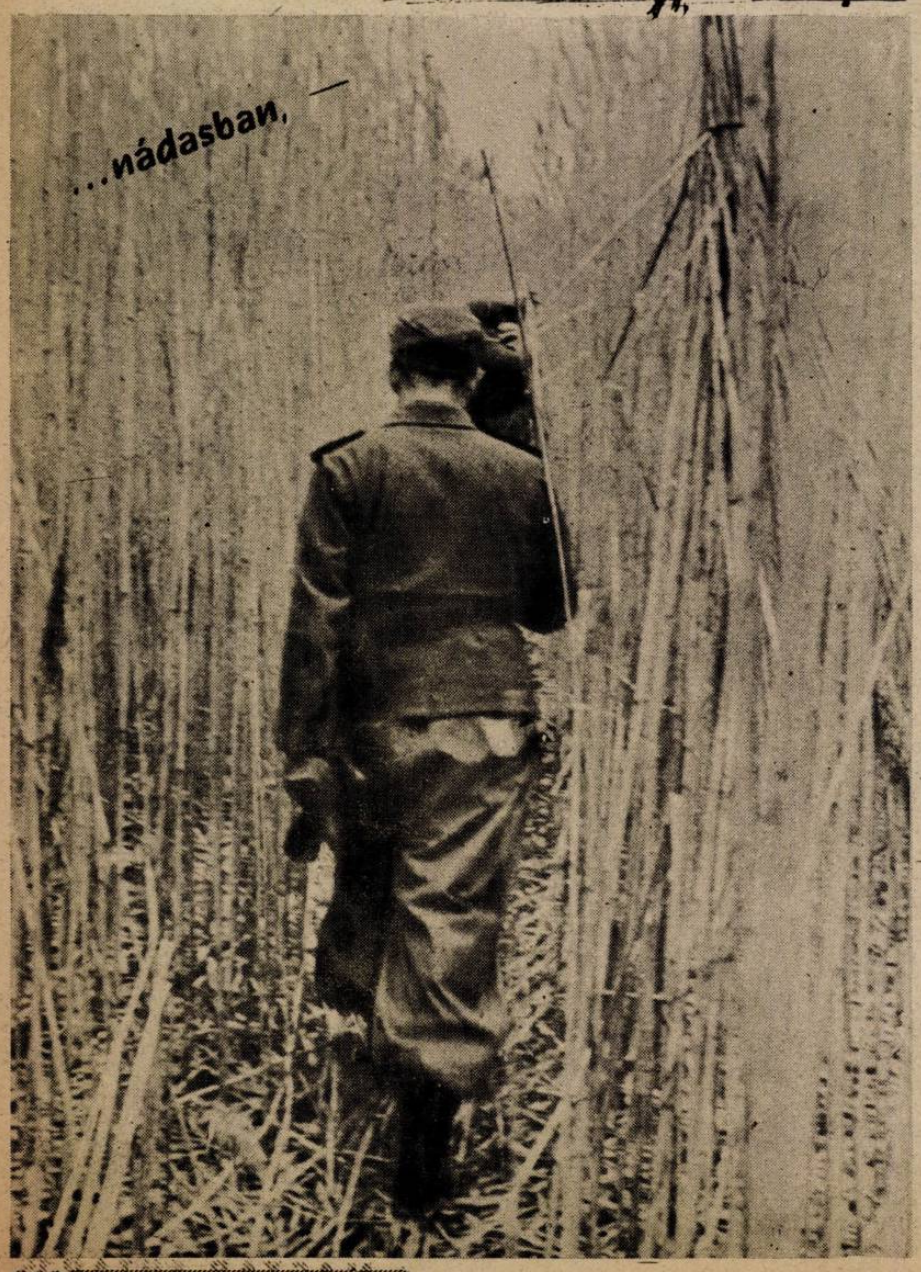

A NARVAI FRONTON. Rövid harcszünet az első vonalban. Hevenyészett földsáncok birtokáért folyik az elkeseredett küzdelem s a német élesapatok megtizedelik a vörös hadosztályokat, mielőtt visszavonulnak a főarcvonal felé . . .

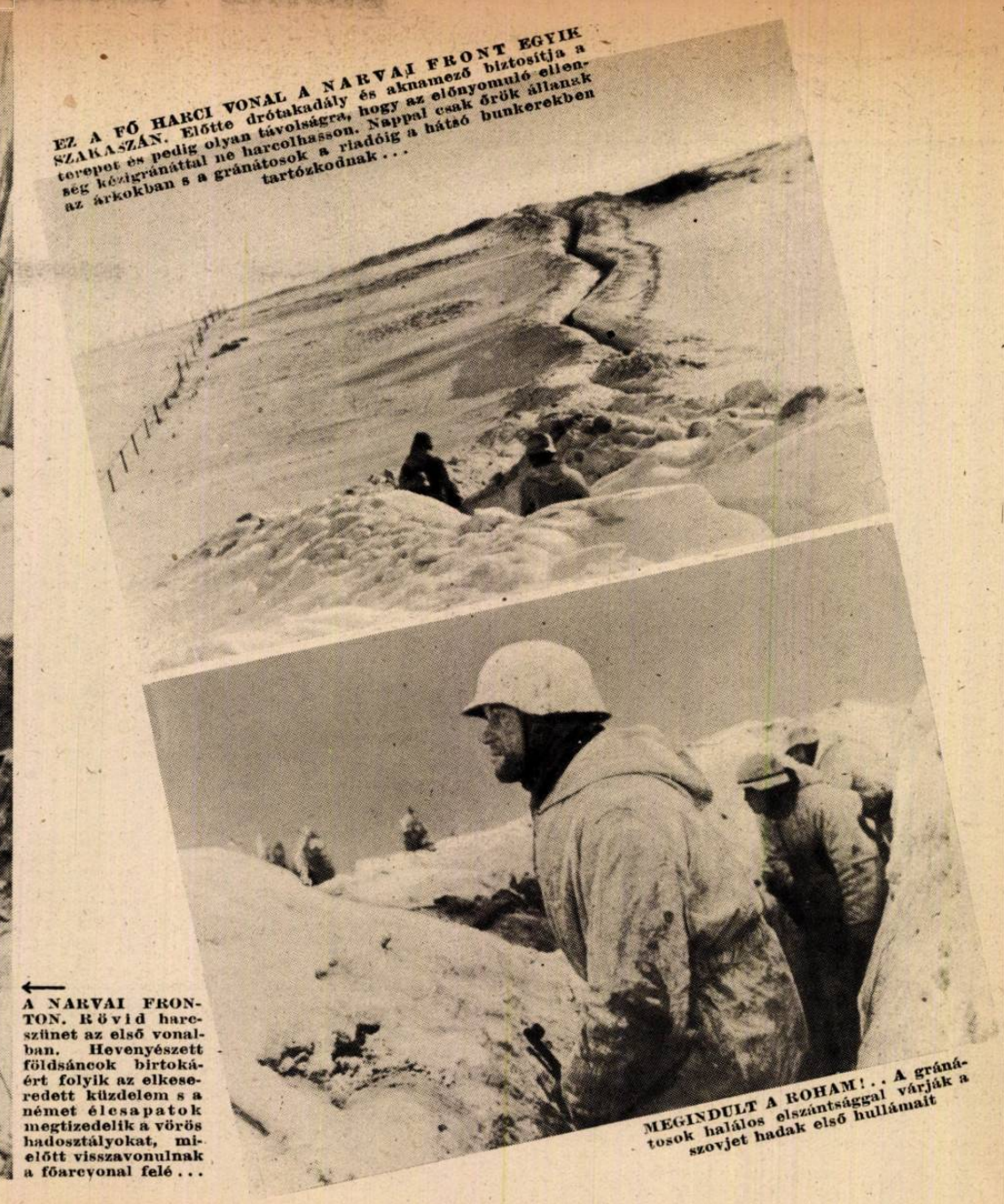

EZ A FŐ HARCI VONAL A NARVAI FRONT EGYIK SZAKASZÁN. Előtte drótakadály és aknamező biztositja a terepet és pedig olyan távolságra, hogy az előnyomuló ellenség kézigránáttal ne harcolhasson. Nappal csak őrök állanak az árkokban s a gránátosok a riadóig a hátsó bunkerekben tartózkodnak . . .

MEGINDULT A ROHAM! . . A gránátosok halálos elszántsággal várják a szovjet hadak első hullámait

A SZOVJETFRONTON!

A vörös hadsereg minden erejének megfeszítésével ráfeküdt a szovjetfront déli szakaszára s a Lucktól-Krivojrogig terjedő térségben, az összefüggő tömegrohamok százaival próbálta meg a német haderő déli szárnyának felgöngyölítését. Legalább 40 lövészhadosztály és a legerősebb páncélos hadtestek bevetésével indította meg a szovjet a végső tervek végrehajtásához szükséges áttörési kísérleteket, Krivojrog széles arcvonalú csataterein s Zvenigorodka-Szepetovka és Jampol községek háromszögében. Óriási arányokat öltött az első tavaszi mérkőzés s a bolsevisták felmorzsolt hadosztályok pusztulása árán szerezték meg a kezdeti sikereket. A németek kiürítették Uman városát. Zsukov szovjettábornok páncélos élcsapatai betörtek Tarnopolba, ahonnan az első forduló közelharcaiban a németek kiszorították őket. A kemény harcok seholsem lanyhulnak nyugvópontra s az elhárító csaták hevessége még állandóan fokozódik. A déli front két szárnyán német ellentámadás bontakozik ki, visszaszorítani a vörös áradatot, amelynek elapasztása, minden szabadságszerető európai nép közös érdeke! . . .

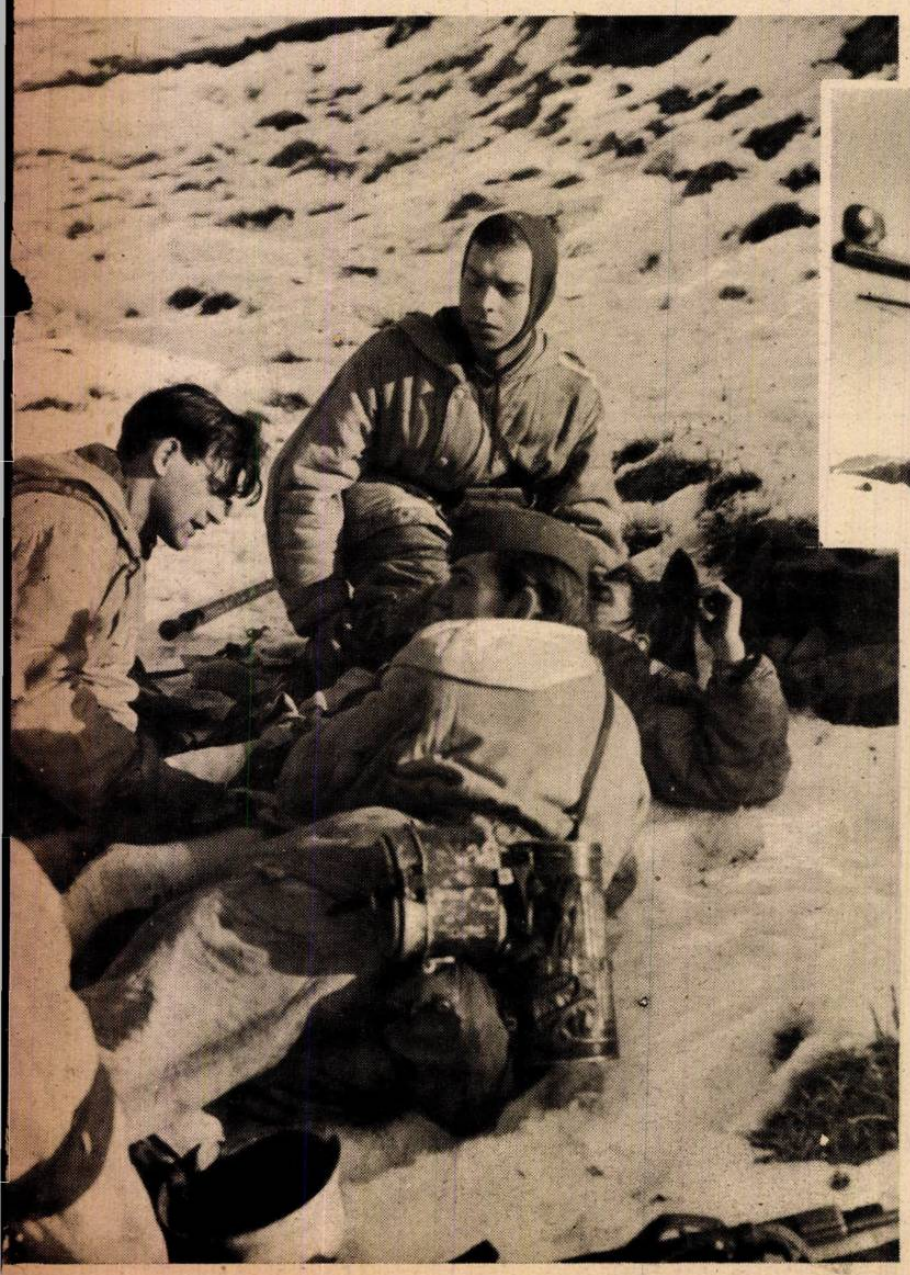

ELSŐ SEGÉLY a lövészárokban, a megsebesült bajtársnak

A MESTERLÖVÉSZ MENYITJA A TÜZET . . .

AHOL ELAKADT A SZOVJETROHAM . . . A hadijelentés csak enyit közöl: »Védelmi vonalaink előtt, a halottak ezrei fekszenek . . .«

FOLYTATÁS A TÚLOLDALON

CSATAREPÜLŐGÉPEK támadják a szovjet hadsereg felvonulási vonalait és a gyülekező harckocsi oszlopokat, a szepetovkai térségben . . .

↑ A NÉMET NEHÉZTÜZÉRSÉG csodálatos mozgékonysággal avatkozik be a Krivoj Rogtól délre dúló csatába és sokszor szétveri a kifejlődő vörös támadást

9 ÓRA 10 PERC . . . Az ütegparancsnok megnyitja a pergőtüzet, az ellentámadás előkészítéséhez . . .

ELŐNYOMUL A TÍZCSÖVŰ KÖDVETŐ, — a legfélelmetesebb fegyver, — a szorongatott gyalogság védelmére . . .

↑ ÉS MEGSZÓLALNAK A HALÁLORGONÁK!.. Tűzcsóva lobog a lövedék mögött, s amerre a ködvetőgránátja vijjog, ott szétmállik a legerősebb kötelékek rohama is

VEGZETT A ROHAMÁGYÚ a szovjet páncéltörővel . . . →

A TÜZÉRSÉGI MEGFIGYELŐK, a gránátosok állásaiból figyelik és irányítják a szörnyű hatású tüzet...

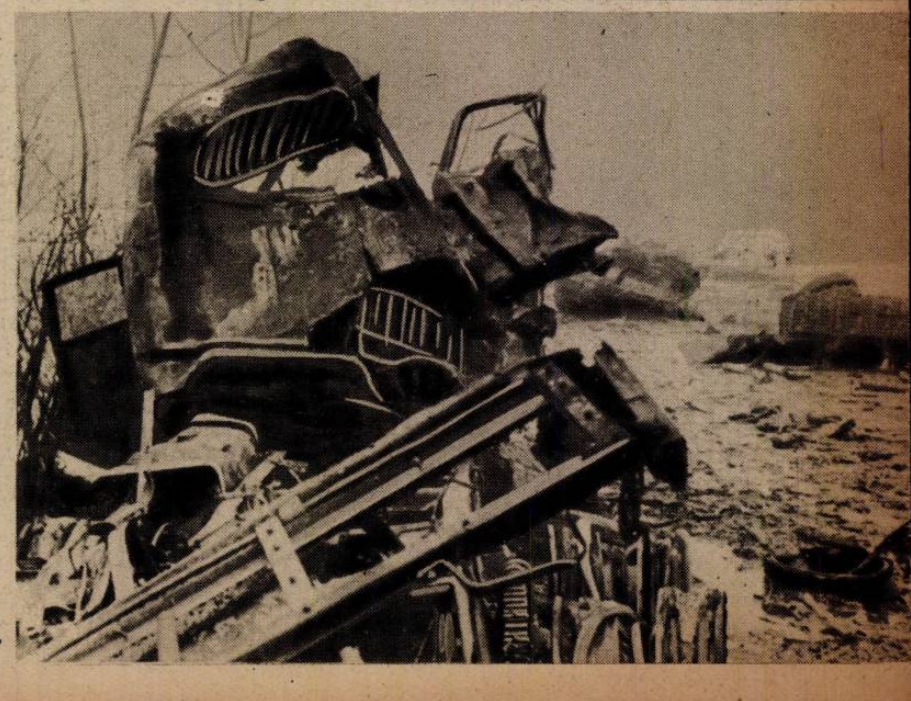

SZÉTZÚZOTT, ÖSSZETÖRT SZOVJET HARCKOCSIK borítják a jampoli csatateret . . . →

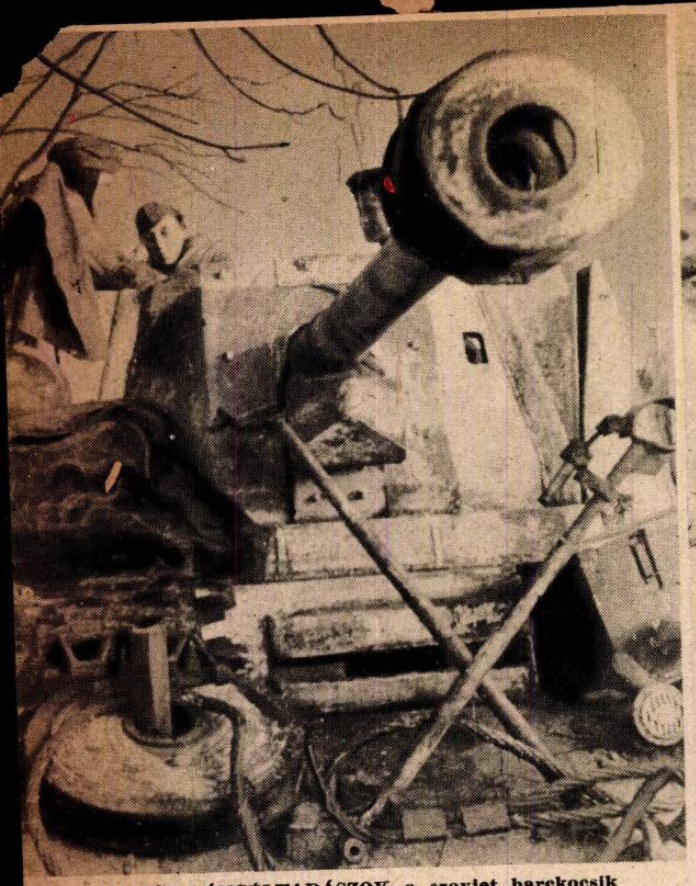

A NEHÉZ PÁNCÉLVADÁSZOK a szovjet harckocsik legveszedelmesebb ellenfelei a szepetovkai csatában

A HALÁLOS TALÁLAT. A szovjet rohamágyú acéltornyát leszakitotta a telitalálat a hernyótalpas alvázról

ELFOGLALT SZOVJET KÉSZENLÉTI ÁLLÁS Zvenigorodka csataterén ←

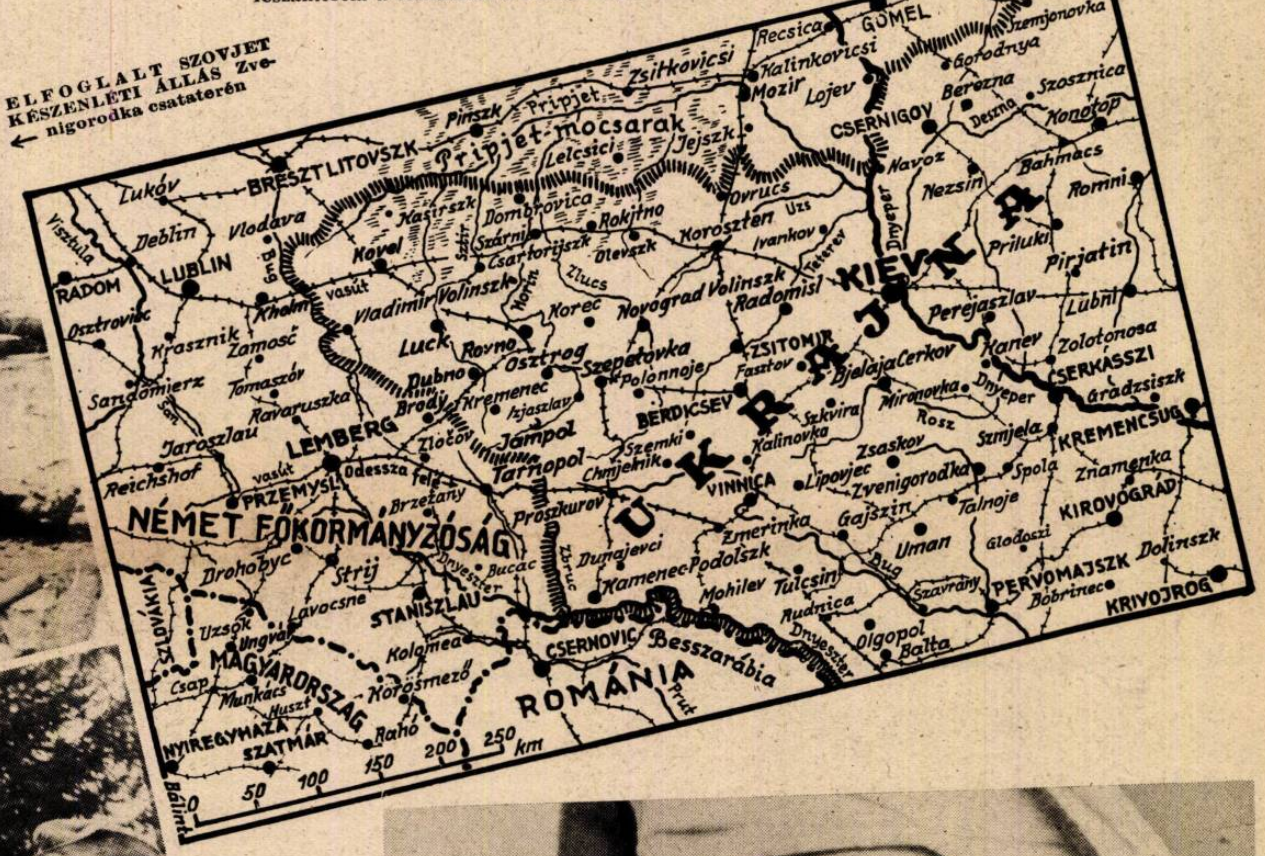

A KÖTÖZŐHELYRŐL kerülő német sebesültek harcra jelentkeznek a fiatal zászlóaljparancsnoknál →

ÉLFOGOTT 16 ÉVES szovjetkatonák. Némelyik még fiatalabbnak látszik, csenevész fejlődése miatt. A középsőarcvonalonmegindított tömegroham felfogása közben estek fogságba ...

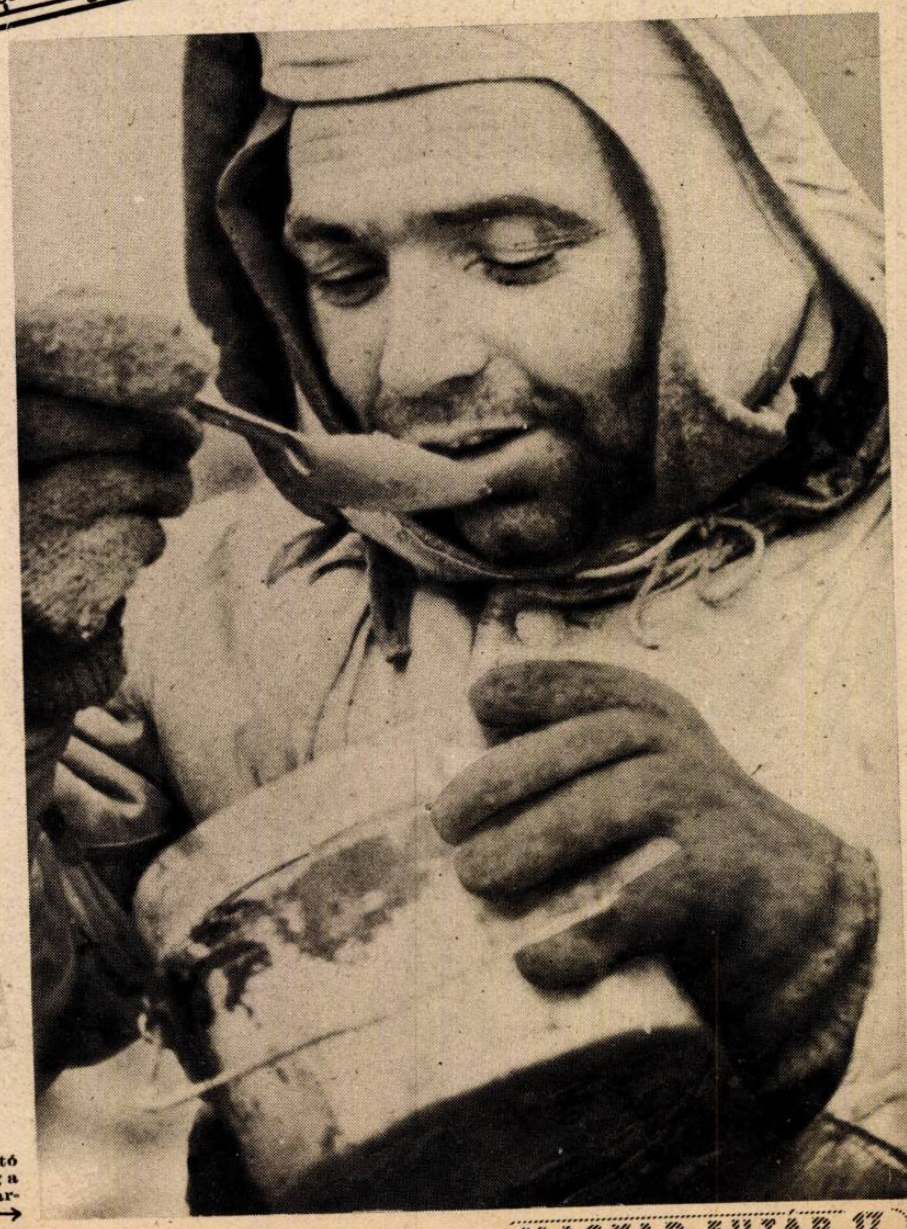

MELEG LEVES ... Napokig tartó élet-halál harc után, orvosság a meleg étel, Európa áldozatos harcosának ... →

NEM A SZOVJETFRONTON, HANEM
A KIES OLASZORSZÁGBAN!..

Német ejtőernyősök méteres hóban nyomulnak előre az Appenninekben. A legöregebb olaszok sem emlékeznek az ideihez hasonlítható szeszélyes időjárásra...

AZ OLASZ HADSZINTÉREN kissé zavaros a tavaszi kilátás... Hófergeteg Cassino körül a hegyekben. Csak néhány óráig tart a ritka természeti tünemény s azután a hirtelen olvadástól lesz járhatatlan minden út...

CASSINO VÁROSÁNAK déli részét erősen megviselte a német és az angolszász haderők csatája.

HADIJELENTÉSEK,

Ugrásra felkészülten feszülnek a fegyveres és a titkos diplomáciai erők, a világháború összes frontjain. Még az idegek elhasználására spekuláló hírverés is elszürkült a nagy várakozásban s a szovjethadszíntéren tomboló óriás csatákat, a katonai szakírók csak előkészületnek jellemzik valami leselkedő nagy fordulathoz... Az invázió kérdése kétségtelenül a viták és a várakozások középpontjában áll, de a jóslásoknak nincs komoly magva. A rejtelmesség ködfüggönyét nem törik át a sajtó ütegei s egyformán igaza lehet azoknak, akik alaptalanul a nyugati invázió eltolódását hirdetik s azoknak is, akik makacsul ragaszkodnak az európai angolszász partraszállás kisérletének, március 15.-ére meghirdetett határnapjához... Általában únják már az emberek a jóslásokat s szívesen megvárják a józan ítéletalkotáshoz a valóban bekövetkezett eseményeket. Ez a szellemi viselkedés az eltúlzott propaganda természetes eredménye. Könyvtárakat írtak már össze a lengyel-szovjet viszony válságáról, a finn fegyverszüneti tárgyalások állandóan „legújabb" fejleményeiről, de nyilvánvaló, hogy lassan érnek a nagy elhatározások s nem érdemes naponként háromszor izgulni heteken át, esetleg ellaposodó tárgyalások és események miatt. A nemzetközi és a katonai helyzet azonban tényleg olyan, hogy mire a nyomdagép megfordul, meglepő és óriási súlyú új vállalkozásokat jelenthet — a történelem...

A szovjetfronton

kifejlődött tömegcsaták érdeklik elsősorban a magyar nemzeti közvéleményt s a hírekre várakozó figyelmet nem a hiú kiváncsiság kelti fel, hanem az európai és a magyar sors alakulásának életérdeke. A nagy távolságok vidámsága lehervad az arcokról s ha van bennünk történelmi ösztön és önvédelmi akarat, akkor a léha fecsegéseket, mostanában gyorsan kell hogy felváltsa a helyzetet komolyan mérlegelő megbeszélés, még a legkönnyelműbb körökben is... A hét hadijelentései nem sokat árulnak el a gigantikus méretű viaskodás részleteiről s a helységnevek felsorolása is, csak nyers vonalakat ismertet. Annyit bizonyosan tudunk, hogy Zsukov szovjettábornok hadseregcsoportja a déli frontszakaszon milliós tömegeket parancsolt rohamra s az elkeseredett küzdelem a hét végéig semmit sem veszített hevességéből, sőt a csaták arányainak megnagyobbodására számíthatunk. Tarnopol utcáiból kézitusákban verték ki a német védőosztagok az első betört szovjetezred katonáit, de a város körül véres küzdelem zajlik. A katonai helyzetet inkább a hírmagyarázó felvilágosítások világítják meg, avval a szükségszerű megszorítással, hogy a folyamatban lévő hadműveletek céljait nem lehet előre feltárni. A legfontosabb hírmagyarázatokból közöljük a következő részleteket:

Az érdeklődés középpontjába megint a keleti arcvonal déli szakaszának harcai kerültek. A bolsevisták ezen a részen minden eszközzel arra törekednek, hogy a Szepetovkától nyugatra levő térségben és Proszkurovtól északra megkezdett nagy támadásuk folytatásával minél nagyobb propaganda-tőkét kovácsoljanak maguknak. Eközben megint bizonyos kezdeti sikereket értek el és néhány ponton mélyen be tudtak hatolni a német vonalakba, nagyobb hadműveleti jelentőségű döntő áttörést azonban eddig nem tudtak elérni. Nevezetesen nem sikerült nekik az ottani vidéken álló német kötelékek említésre méltó részeit megsemmisíteniök, jóllehet szokatlanul nagy túlerőben levő páncélos erőkkel, gépesített egységekkel és lövészkötelékekkel indultak támadásra. Amennyire eddig megállapítható, a „betegség" miatt elmozdított Vatutin tábornok helyébe lépett Zsukov tábornagy főparancsnoknak mintegy 35 lövészhadosztályon

LONDON BOMBÁZÁSA után, a német harci repülők elkészítik pontos jelentésüket

A TÖLGYFALOMBOS HELBIG ALEZREDES, a német harci repülők egyik legeredményesebb kötelékének fiatal parancsnoka

A 397-ik TÖLGYFALOMBOS katonája a német hadseregnek Josef Karl páncélvadász altiszt, aki a szovjet harckocsik rohamának feltartóztatásában, esdával határos hőstettekkel érdemelte ki a legnagyobb kitüntetést

AKI MINDIG GYANAKSZIK

— Kikapcsolták a telefonok tízezreit!
— Mit gondol? Mit csinálnak most azzal a sok dróttal tíztől háromig?...

CSEMPÉSZMOSOLY

— Vigyáz! Nemsokára a vámnál leszünk. Tégy úgy, mintha tényleg gyerek lenne a kocsiban.

AZ IGAZI TEHETSÉG

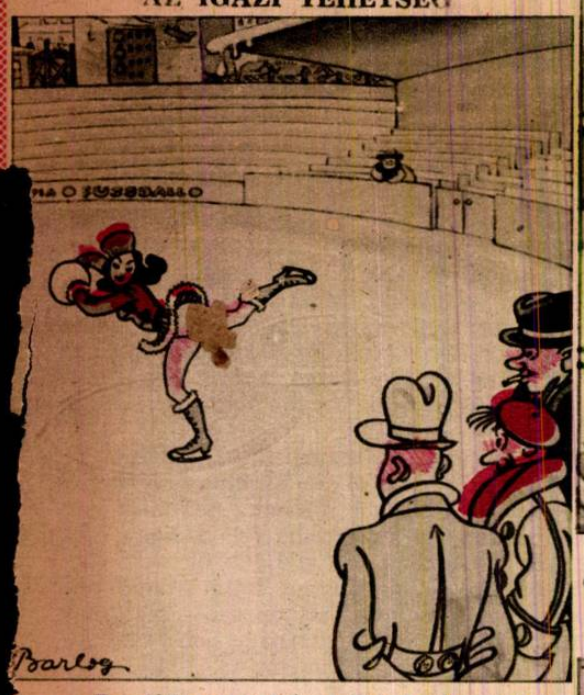

— Zseniális ez a leány! Tavaly is minden díjat megnyert.
— Műkorcsolyázásból vagy gyorskorcsolyázásból?
— Dehogy — főzésből!...

EGY A SOK KÖZÜL

— Nem, drága művésznő, annyiért nem adhatom. Nekem is többe van!
— Igazán?
— Úgy éljek, — hat hónapot ültem érte.

FŐ A LELEMÉNYESSÉG

— Vámőr úr kérem, merre van az élelmiszervizsgáló intézet? Ugyanis vidékről hoztam ezeket az ennivalókat és szeretném megvizsgáltatni...

HOTEL BOMBAY:

— Gondoltam én aranyos ezredesem, hogy jut még nekünk Indiában egy kis rizskása...

A STRUCC-EMBER CSODÁLKOZIK:

— Hiába nézek akármerre, én nem látok bolsevista veszedelmet...

A KÍGYÓNYELŐ

— Most már értem, miért tudja Fuxenbuxer mester a legjobb rémhíreket mondani.
— ?
— Hiszen ez az ember semmitől sem undorodik!

KÉT FAJTA TALÁLKOZIK:

— Olvastad May Károlyt?
— Nem. Én Marx Károlyt olvastam.
— Abban is vannak rézbőrűek?...
— De milyenek! Már egészen vörösök..

NEM BOLONDSÁG A DZSUNGEL, AVAGY —

— szívélyes fogadtatás a Burma-fronton

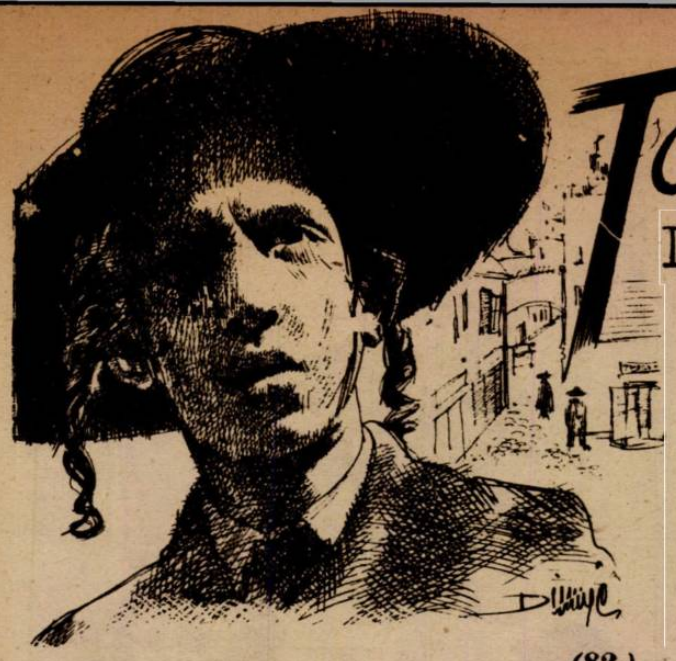

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(82.)

A titkár meghajolt, eltünt a nesztelenül bezáruló ajtó mögött, de ő továbbra is mozdulatlanul állott helyén. Néhány pillanat mulva egymásután, lábujjhegyen lépkedve besomfordáltak a személyzet tagjai. A könyvelő, a pénztáros, a levelezési osztály vezetője, két beosztott kisasszonnyal, s a többiek. Volt köztük sovány és testes, olajosan csillogó hajú és kopasz, fiatal és az élettől már fáradt férfi. Végignézett rajtuk, de egyikük sem állta pillantását sokáig, tekintete előtt lesütötték szemüket és arcukon zavar tükröződött.

— Üdvözlöm az urakat... — kezdte halk hangon. — Most, amidőn vállalatunk megkezdi munkáját, szeretném, ha igénytelen szavaimat meghallgatnák, megjegyeznék s hozzájuk tartanák magukat. Nagyon jól tudják valamennyien, milyen súlyos gazdasági viszonyok között indul útjára ez a részvénytársaság, s mily nagy felelősség nehezedik valamennyiünkre, akiknek kötelessége a vállalat felvirágzásán munkálkodnunk. Ezt a felelősségteljes magatartást várom önöktől. Odaadást, szorgalmat, hűséget.

Szünetet tartott. Újra végigmustrálta az embereket, akik előtte álltak, utána hallgatott szavainak, mintha visszhangjukat várná az ő szívükből. A könyvelő tisztelettel nézte, a titkár bólogatott, s a többiek is igyekeztek olyan arcot vágni, melyről leolvasható legyen a helyeslés. Szívesen éljeneztek volna, de nem tudták: vége van-e már a szónoklatnak s nem veszi-e csúfolódásnak. Nem ismerték a férfit, akinek egy-egy kurta szavára, szemöldökrándítására kell ezután engedelmeskedniök; szorongással fürkészték ők is, miféle ember lehet, mit várhatnak tőle, kegyes-e, vagy szigorú, kedélyes-e, vagy tréfát nem ismerően rideg.

— Ismétlem, — folytatta, — odaadást, szorgalmat és hűséget várok mindenkitől. Itt a vállalat érdeke a fontos, e falak között minden egyéb megszűnik. A politika is!

Most felcsattant a hangja s mintha alakja is megnyúlt volna az asztal mellett:

— Nem tűröm a politizálást, ezt már most figyelmükbe ajánlom! Semmiféle formájában nem tűröm!

Pontosan tudták: mire gondol, s valami olyasmi is derengett bennük, hogy már e tilalom is politika, — dehát a vezérigazgató más...

— Én igyekszem jó főnök lenni, csak önöktől függ, hogy ez mennyire sikerül majd... Most elmehetnek.

Illett volna, hogy valaki a személyzet nevében válaszoljon, de senki se mert előállni. Így aztán egy halk és bátortalan éljent mondtak, s mint a szentélyből a hívők, tiszteletteljes tartással távoztak. A titkár mosolyogva gratulált, némi bizalmaskodással, mely beosztásánál fogva megillette. Nagyszerűnek és felejthetetlen hatásúnak mondotta a kurta szónoklatot, s biztosította Júdát, hogy mindenki el volt ragadtatva.

Odakint, a szobákban elfoglalták helyüket az alkalmazottak. A szavakon tünődtek, de óvakodtak attól, hogy véleményüket kicseréljék. Egymást se ismerték még, feszes modorban érintkeztek, hiszen csak most verődtek össze.

Az alárendeltek szolidaritása csak egy idő mulva szokott kialakulni, amikor már mindenki tudja a másikról: mint gondolkodik, s nem teljesít-e titkos szolgálatokat a főnöknek? Ezek az emberek fáradtak, gyanakvók és szegények voltak. A vállalat szemükben az utolsó mentsvárnak tűnt, mely jótékonyan befogadta őket a világban dúló vihar elől. Odakint a nyomorúság, gond, kétségbeesés járt, mint szörnyű epidémia, a régmult korok pestise, s szedte áldozatait. Családapák virrasztottak szürke arccal, egzisztenciák omlottak össze órák alatt, minden ingott, ropogott, pusztult. Örülhettek, hogy ők egyelőre fedél alatt voltak. Önérzet? Férfias keménység? Ezek a nyugalmas napok erényei. Ki merne ilyen időkben dicsekedni avval, hogy gerince van? Odakint az utcán százak várakoznak, kiszakadt reménnyel szívükben, alázatosan, tökéletes engedelmességre készen, hogy helyébe álljanak az elbukóknak. Kovács úrnak egyéni véleménye van? Nagy Mihály finnyás erkölcsű? Mehetnek! Tessék, két hely szabad, jöjjenek a kevésbbé kényesek... Az élet forog, mint a mutatványos téren a körhinta, szenvedélyesen vágyakozó lemaradottak állják körül s mihelyt valaki szédülten kiszáll a Lohengrin-csónakból, émelygő gyomorral megelégeli a falovacska imbolygását, egymást tiporva tolongnak helyére.

Brandstein Júda már pontosan tudja ezt. Sőt, jóval többet is megtanult. Rájött arra, hogy a kényelmetlen zsidózást csak azok hallják, akik gyalogszerrel bandukolnak a tömegben, összeütköznek a tolongókkal. Aki autóban ül, annak fülébe nem jut a goromba szavakból semmi. Ezért vásárolt kocsit, vajszínű Austro-Daimlert, melynek volánja mellett egyenruhás sofőr kuporog. Jól vezet. A háborúban tanulta — parancsőrtiszt volt. Most sofőr, de örülhet, hogy jó gazdája van, aki nem túlságosan nézi le és meg is fizeti.

A titkár lapokat tett elébe, piros ceruzával jelölve meg a közleményeket, melyek a vállalatról szóltak. Majdnem minden ujság szentelt pár sort a részvénytársaságnak, dicsérve célkitűzéseit, kiemelve a szociális és hasznos tevékenységet, melyre vállalkozott: otthonokat építeni Budapest lakásban szűkölködő népe számára. Nagyon helyes... Krausz Simon befolyásos ember, s nem hiába vacsoráznak, ebédelnek, pezsgőznek asztalánál a közvélemény irányítói, meg is hálálják a kitüntetést. Ő intézte el, hogy kedvező fogadtatásban részesítsék az új vállalatot, mely minden támogatást megérdemel. Igaz, a cikkek külön is pénzbe kerültek, de reklám nélkül e modern világban ki dolgozhat már?

— Ez pedig itt személyes ügy... — mosolygott a titkár és a Színházi Élet legfrissebb számát terítette elébe. — Iskolatársam volt a rovatvezető, szívességből hozta le a képet.

Júda csodálkozó tekintettel vette kezébe a lapot. Egy féloldalas kép volt benne, az ő kocsiját ábrázolta, a sofőrrel a kormánykerék mellett, s alatta ez a szöveg állott: Balassa Jenő vállalati vezérigazgató Austro-Daimler kocsija, Budapest egyik legszebb autója.

— Hát ez... — csóválta fejét haragot tettetve, — ez sok azért egy kicsit...

Magában örült a reklámnak, hiszen körülötte színésznők, arisztokraták, régi pénzemberek autói sorakoztak, igazán előkelő társaságba került. Csak azt sajnálta, hogy ő maga hiányzik a képről, szólhatott volna ez a szamár fiatalember, miért kellett azt a fotografiát titokban csináltatni?

— Máskor ilyet ne tegyen, kérem... — igyekezett szigorú lenni. — Hátha nekem kellemetlen az ilyesmi?

— Igenis... De azt gondoltam...

— Ne gondoljon semmit, kérdezzen meg előbb engem. Elég, ha ennél a vállalatnál egy ember gondolkozik, s bocsássa meg nekem, ha ez az egy koponya az enyém!

— Parancsára...

— Került valamibe?

— Dehogy! — készségeskedett a titkár, —hiszen említettem, hogy osztálytársam volt a rovatvezető! Barátságból csinálta meg.

No, nem baj. Megbocsátott, alkalma volt gyakorolni az elnézés kegyét egy fiatalemberrel szemben, aki túlbuzgóságában vétkesnek bizonyult. Máskor majd tudja a kötelességét s nem megy a saját feje után.

— Most el kell mennem, fontos tárgyalásom van. Ha valaki keres, dél tájban újra itt vagyok, — mondta.

A titkár előzékenyen rásegítette kabátját s ő kivonult a szobák során, a tiszteletteljes pillantások és hajlongó üdvözlések díszkíséretében. Vidáman igyekezett lefelé a lépcsőn, — hatalmát érezte, mely csaknem korlátlannak tűnt most, egészen frissen még egy tekintélyes vállalat és egy csomó ember fölött. Eszébe jutott, hogy két igazgatót kell kineveznie, mert azok címétől az övé még fénylőbb ragyogást kaphat.

A sofőr kinyitotta a kocsi ajtaját, s ő beült. Legszívesebben zsebébe nyúlt volna, hogy megmutassa a Színházi Élet fényképét, dicsekedjék vele, csak nem tudta: bizalmaskodásnak fogná-e fel ez az ember. Az alkalmazottakkal vigyázni kell, kivált, ha azt hihetik, hogy előbbi életük rangja kivételes bánásmód követelésére jogosítja őket. Nem, csak maradjanak meg szerénynek és tisztelettudónak. Ez a könyvelő, ez a Varga, vagy hogy hívják, ez például kellemetlen embernek látszik. Olyan csúfondáros képe van, ki tudja, mit gondolhat magában? Majd szemmel tartja és repül, ha gyanúja igaznak bizonyul. Vagy még addig se kell várni. Próbaidősek az alkalmazottak, valamennyien, mindössze szólni kell neki: köszönöm, sajnálom, hogy a mi igényeinknek nem tud megfelelni... Száz akad a helyére. Mit száz? Kétszáz! Reményi Hugó már úgyis szólt, hogy az unokaöccse, aki mérlegképes könyvelő, szívesen belépne a céghez, a mostani állását nem szereti, csupa ébredő magyar nyüzsög körülte. Maradjanak maguknak az ébredők, antiszemiták és izgága keresztények! Alapítsanak vállalatot maguknak, s szidhatják a zsidókat, ahogy akarják! De egy részvénytársaságnál, ahol a tőke... ahol a kenyeret kapják, hallgassanak. Ki látott már olyat, hogy a kenyéradó gazdáját akár csak magában is gyalázza valaki, akár gondolatban is lenézze. Hadd menjen csak Varga úr... És a többiek is szép lassan. Nem, nem egyenként, ki lehet cserélni a személyzetet egy év alatt is. Zökkenő nélkül. Üzletre termett, kitűnő, megbízható emberekkel.

A kocsi símán gördült, lágyan ringatta utasát, nem zavarta gondolataiban. Mennyivel okosabb így élni... A villamosban, vagy gyalog sétálva ki volna képes ilyen fontos kérdéseket ily alaposan fontolóra venni? Kerülgetve a járókelőket, tűrve, hogy lökdössék, az utitársakat, akik arcába lehelnek, lábára tipornak?

Igen... Megbízható alkalmazottak kellenek... Egy üzletben mindig akad olyan bizalmas tevékenység, amiről nem kell tudnia másnak. A konkurrenciának, idegeneknek. Ki kezeskedik felőle, hogy ezek az *idegenek*, akik titokban tán gyűlölik őt, nem súgják tovább majd a vállalat ilyen fajta titkait? Az újságoknak például, melyek folytonosan zsidóznak és csak azt fürkészik: hol árthatnak, hol vádolhatnak? Ostobaság volt ezeket felvenni... No, a titkár maradhat. Az más... Úrifiú, kellemes, előzékeny fiú. Reprezentativ jelenség. Az ilyenre szükség van. A többi megy. Majd Krausz Simon segítségére lesz a személyzet kicserélésében. Tőle tanulni lehet, de még mennyit! Lám, a barátai mind előkelő férfiak, miniszterekkel is bizalmas viszonyban van, s munkatársait mégse az arisztokraták, vagy dzsentrik közül válogatja ki. Azok a privát élet, vagy legmesszebbmenő esetben: az ügyfelek. Folyószámlatulajdonosok a bankban... Sokba kerülnek, mint a szép szeretők, de alighanem megérik a költséget.

A tőzsde előtt álltak már, mire végére jutott gondolatainak.

— Várjon meg, fél óra mulva visszajövök, — vetette oda a soffőrnek.

Bejárt a börzére, játszott is, — nem túlságosan nagyban ugyan, de polgári méretekkel tekintélyes összegekben, — egyelőre Krausz Simon tanácsait megfogadva. A nagy alkalmakat nem szabad elszalasztani, így tanulta, s ebben a hivalkodó palotában most forgószélben repült a pénz, csak utána kellett nyúlni.

A büffében már ott voltak a tisztelettel szemlélt diktátorok, a beavatottak, a nagy varázslók. Audienciát tartottak, s mintha nem is üzleteket kötni jártak volna ide, csupán egy nemes szórakozás kedvéért, pezsgőt kortyoltak, rózsaszínhúsú lazacot, kaviárt fogyasztottak, vagy francia konyakot ittak. Példájukat követték a szürke verebek is, a kopottas ruhájúak, akik azonban ma éppen gazdagoknak számítottak, mert a legutóbbi kötések jól sikerültek. A különleges ételeket bizalmatlan arccal fogyasztották, látszott, hogy állkapcsukon az izmok tiltakozva húzódtak össze, de hősiesen viselkedtek. Fülük örökké a nagyok

felé hegyeződött, igyekeztek el-el kapni egy mondatot, mely talán aranyat ér, egy célzást, mely odabent, ahol vad lármával, izzadtan tolongva kötötték az üzleteket a többiek, ezer percentes hasznot hoz holnapra. E pezsgőt, kaviárt habzsolók közt nem egy akadt, akinek még lakása se volt a városban. Kis szállodák áporodott szobáiban húzták meg magukat, recsegő bútorok, nedves, olcsó szappan szagát árasztó ágynemű, porlepte, koromtól sötét függönyök és foszladozó gyökérszőnyegek között, melyek a futó szerelmi kalandok emlékeit idézték, a legolcsóbb utcai galantériákét, de éjszakánként, amikor magukrazárták az ajtót, zsebükből maréknyi számra szedték elő az ezresbankókat. E fogadók a szerencse garniszállóivá váltak a csúfolódó kor parancsára és Fortuna kitartottjai tanyáztak bennük. Napközben a pénz után futottak, s esténként, ha a fáradt sötétség ráhullt a városra, a gombamódra szaporodó mulatók szeparéiba ültek, a ragyogás illúziójától körülvéve, pénzt szórva, „császárokként", keveset törődve a holnappal.

Olykor egészen letörtek; mocskos ingben, filléres nélkül jártak-keltek, gyalog napokig, apró kölcsönökért kunyorálva a szerencsésebbeknek, hogy aztán ugyanolyan hirtelen repüljenek fel a szédült napok hintáján a gondtalanság magasságaiba, autón száguldozzanak, drága szeretőket tartsanak s előkelő éttermekben ebédeljenek, fejedelmi borravalókat osztogatva.

Juda Krausz Simont kereste. Sokan ismerték már, barátságos üdvözlések, tiszteletteljes köszöntések szálltak feléje, páran meg is állították, gratuláltak a vállalat alapításához, s majdnem mindenki szóbahozta az autó képét is.

— Ez egy ajser ember, — hallotta a háta mögött.

Krausz Simont nem találta meg, s néhány percre csaknem riadt kétségbeesés kerítette hatalmába. Egy héttel előbb Nasicit vásárolt, de tegnap figyelmeztetést kapott, hogy jó lesz a papiroktól szabadulni, mert óriási komplott készül, szédületes tőkével kontreminbe mennek azok, akik elspekulálták magukat s most vagy sikerül letörniök az árfolyamot, vagy koldusokká válnak, ha szállítani kell a részvényeket.

Ehhez kellett volna a nagy bankár, aki bizonyára tudja: mi az igazság. Egyelőre azonban sehol se volt.

Tegnap óriási muri volt nála, biztosan alszik még, — mondta egy beavatott.

Alszik? Juda mértéktelenül felháborodott. Hogy aludhatik egy igazi üzletember, mikor ilyesmi készül? Hát a hadvezér a fülére fekhet a csata előtt? Dáridózhatik, mikor a tiszta fejre olyan nagy szükség van?

Egy ügynök sápadtan lépett be és félhangosan mondta:

— Már két ponttal esett...

— A Nasici? — kérdezte Juda.

Az ember csak bólintott.

Páran letették a pezsgőspoharat, s elfordultak. A büffé forgalma egy pillanat alatt megszünt, senkinek se volt kedve kaviárt rendelni, mert a pénz talán, amit a drága ételért kifizetne, egy heti kávéra kell a Szabadságban, vagy az Unioban.

A császárok rendületlen nyugalommal diskuráltak tovább. Nekik könnyű... Vagy nincsenek benne az ügyben, mert jó előre megszimatolták a bajt, vagy olyan kicsiny az érdekeltségük, hogy a veszteséget meg se érzik. Ezekről soha nem lehet tudni... Összetartanak az aprók ellen, mint a ragadozók...

Új hír érkezett, amelynek fekete szárnya a végzet suhogásával érintette meg az embereket. Odabent akkorát zuhant a Nasici, hogy tönkrezúzott egy sereg spekulánst, — már húsz ponttal esett a tegnapi zárlat árfolyama alá és megállíthatatlannak tünt a katasztrófa. Mindenki szabadulni akart, mindenki eladott, a kínálat sokszorosan felülmúlta a keresletet. Juda tanácstalanul, sápadtan állt egy sarokban és hirtelen kiszámította, hogy eddig háromszázezer koronát veszített.

Nyílt az ajtó és Krausz Simon lépett be.

Minden tekintet feléje fordult. Arca sápadt volt, duzzadt, szeme az álmatlanságtól véres.

— Az a tegnapi muri vajjon nem csak előre elkészített alibi volt? — éledt fel a gyanú. — Nem a kontremincsapása miatt virrasztott a mindenható és mindenttudó császár? Biztosan ez az igazság...

Mindenki tudta, hogy Krausz Simon erősen érdekelt a Nasici papirokban, ahogy mondták, — „feszt volt" rájuk.

Juda hozzásietett és köszöntötte.

— Jó napot, — intett leereszkedőn. — No, mi újság?

Pontosabban tudta a hireket, mint bárki, de jónak látta közömbösnek és tájékozatlannak látszani.

— A Nasici... — súgta Juda elszoruló torokkal, — úgy zuhan, hogy a zárlatig sajtpapírnak is olcsó lesz.

A nagyhatalmú bankár felvonta szemöldökét.

— Igen? Érdekes...

Nem, a hangjában se volt semmi izgalom. Nagy komédiás, vagy óvatos ember, aki már rég „kiszállt" a Nasiciből. De éppen a nyugalma volt gyanus, hogy ennyire nem érdekelte az eset. Hiszen még ha igaz is lenne: ellenfelei, vagy barátai bizonyára égnek e hirtelen gyulladt tűzben, azok sorsa felett örömnek, vagy aggodalomnak kéne eltöltenie.

— Jöjjön, igyék velem egy pohárka konyakot. Az jót tesz az izgalom ellen, — mondta derüsen Judának.

Utat nyitottak nekik, s ő közben azt magyarázta, miért fogyaszt kizárólag Napoleont. Páran követték őket, hallgatóztak, de semmit se tudhattak meg. Krausz kerülte a Nasicit. Senkinek se volt idege hozzá, hogy hosszú ideig sarkában maradjon, már izzadtak a homlokok és tenyerek, az arcok borusra váltak és a szemekben az űzött vadak rémülete cirmosodott.

Koccintottak. Krausz Simon szakértő kortyokban nyelte az italt. Aztán csak úgy, mellékesen vetette oda:

— Látom, nagyon izgatott maga is... Nem érdemes, kérem.

— De hiszen...

— Látott már maga nyári vihart az alföldön? Nem? Tudja, az úgy van, hogy nagy mennydörgés, villámlás közben elfeketül az ég. Azt hinné az ember, hogy az utolsó ítélet szakad le a mennyboltról. A fellegekből ömlik a zápor, aztán fél óra mulva kiderül. A fák, vetések szemlátomást éledtek tőle. Érti?

— Ezt igen.

— Hát akkor?

— Ez nem látszik itt olyan nyári viharnak... Simi, — ahogy becézték, — mosolygott.

— Mit gondol, ha csakugyan olyan komoly volna ez a vihar, én nem ülnék már fedél alatt? Engedném, hogy tönkreáztasson a felhőszakadás?

— Rejtvényekben beszél...

— Jó, majd érthetőbben mondom.

Körülnézett, hogy nem hallgatják-e őket, s közömbösen, hansúlytalanul folytatta:

— Vegyen Nasicit.

— Hogy?

Azt hitte, nem jól értette.

— Még világosabban akarja hallani? Sajnos, képtelen vagyok érthetőbben kifejezni magamat. Vegyen... Ne most mindjárt, majd csak zárlat előtt, mikor mélypontra zuhan. Számításom szerint még tízpontos esésre számíthatunk, úgy tudom, nagy a pánik odabent. Én nem akarok mutatkozni. De...

— De? — kapaszkodott mohón a szóba.

— Nekem is vásárolni fognak...

Finoman, gúnyosan mosolygott, mint aki feltétlen biztos a dolgában. Lehetséges, hogy ő irányította mindazt, ami eddig történt? Hogy ő és barátai vitték kontreminbe a papírt? A tőzsde az utóbbi időkben oly érzékeny, ingerült és tétova, hogy elég volt néhány kötés effektiv részvényt eladásra kínálni, később pedig az ingadozó kedélyeket egy nagyobb szabású áldozattal végkép megrendíteni, hogy zuhanjon a legbiztosabbnak hitt érték is.

— Nos, nyugodt már?

— Igen. Szóval...

Krausz Simon bólintott.

— Csak óvatosan... Úgy venni, hogy kétségbeesett kísérletnek tünjék a vásárlás. Bele-belenyúlni a lavinába, egy marék törmelékért. Érti?

— Értem...

— Hát akkor Isten vele. Én elmegyek. Délután látjuk még egymást. Remélem, addig nem veszíti el a szívét...Tehát: várni. Hadd essék még. Holnapra csodálkozni fognak az emberek.

Elment, a kérdő, csodálkozó, aggodalmaskodó tekintetektől követve s mögötte a bizonytalanság hideg légköre maradt. A máskor irigykedők, a tisztelők, a hizelgők e percekben mélyen és őszintén gyűlölték. Tudott valamit, amit ők nem tudtak. Azt szerették volna, ha kiáll a terem közepére és meghirdeti, mint egy evangéliumot: mit kell tenniök. Persze, ha közülük bárki birtokában lett volna a titoknak, melyet Simi oly hallgatagon vitt magával, pontosan ugyanígy cselekszenek, hiszen itt nem volt szolidaritás, mindenki ellenfele, sőt ellensége volt mindenkinek.

Juda még egy konyakot kért.

— Bátorságot szed magába? — szólította meg egy kis vörös ember, aki messziről nézte az előbb kettőjüket.

— Igen.

— Hallott valamit?

— Á... — legyintett, — semmit.

— Nagyon titkolózik ez a Simi... Valamiben töri a fejét, bizonyosan. Adnék érte ötvenezret, ha beleláthattam volna a kopasz koponyájába.

Juda gunyosan elmosolyodott.

— Csak? Én sokkal többet adnék.

— Hát nem mondom, — vonta nevetésre száját kényszeredetten a vörös, — nekem is többet érne. De, tudja, megszoktam már, hogy alkudni kell. Az ember ne igérjen sokat az első percben, mert akkor a partner vérszemet kap.

— Gondolja, hogy Krausz hajlandó kinyitni a fejét, hogy maga belelásson?

A vörös legyintett és tovább állott.

Odabent még mindig tombolt a bessz. Néha egy-egy izzadt, gyürött gallérú, csapzott hajú alak kirohant és móhon felhajtott egy pohár vizet, körülnézett, minha segítséget keresne, aztán visszasietett. Élethalál harc folyt. Voltak, akik elébe feküdtek a kontremin kerekének, nekifeszültek a küllőknek és meg akarták állítani. Gyengéknek bizonyultak. Ott maradtak a földön, kivérezve, agyonlapítva, koldusan, emberek, akiknek tegnap még százezreik voltak, talán millióik s ma nem értek ezer koronát... Néhány más papír is megingott, a Nasici magával rántotta őket. A kis játékosok tébolyultan futkostak, mint süllyedő hajó fedélzetén a biztos halál fenyegetésétől eszüket vesztett utasok. Vagyonok foszlottak semmivé, oly könnyedén, ahogy keletkeztek, pár hónappal, vagy héttel előbb, egy ugyanilyen őrjöngő tőzsdei napon, amikor — mások váltak koldusokká.

Rosenthal úr, aki Juda megbízásait szokta intézni, homlokát törölgetve tántorgott be a büffébe.

— No, mi van bent? — kérdezte tőle.

Az ügynök, aki sok mindent próbált már életében, üveges szemmel bámult rá.

— Ne is kérdezze... Csupa hulla van odabent. Ma mindenki tönkre megy, egy utolsó ítélet lehet ilyen... Pfű... Én úgy éljek, életemben nem láttam soha ehhez hasonló runt...

— Hogy áll a Nasici?

— Negyven ponttal esett eddig.

— Negyven? Hm...

— Mit habozik, uram? Akar hallani egy jó tanácsot? Eladni... Még most eladni. Azonnal. Minden perc ezrekben kifejezhető veszteség!

— Nem adok el.

A három szó nyugodtan és határozottan csengett. Az egész teremben nem volt egyetlen ember, aki ennyire tartotta volna a szívét. A nagyok, a „császárok" nem számítottak, ők már régen biztosították magukat, szándékaikba senki se láthatott, arcukról le nem olvashatta, hogy mit veszítenek, vagy nyernek e fekete napon. Lehet, hogy ők is ott állnak a kontremin mögött, melyet fantasztikus tőke mozgatott mind vadabb szélsőségekbe.

Nekik dolgozhattak azok is, akik kínáltak, azok is, akik vásároltak, vontatottan ugyan, de láthatólag elszántan. Milliók hömpölyögtek ide-oda az óriás teremben, a fekete táblán pillanatonként változott a papírok árfolyama. Recsegett-ropogott az egész értékpiac, a krétavonásokra megbabonázott szemek meredtek.

Rosenthal nem értette megbízója fölényes nyugalmát.

Mit gondol? Mit akar? Vajjon tisztában van egyáltalán azzal, ami körülötte történik? Ez egy zöldcsőrű ember, — aki vagy nagyon ostoba, vagy hallott valamit. A pulthoz támaszkodott, üres tekintettel bámult a falra, kimerülten, gondolkodásra is képtelenül. Ő nem volt érdekelt, személyesen nem, de elkapta az ár, s teljes mértékben átérezte a borzalmat, ami itt végbement. Szuszogott, hegyes pocakja ritmikusan emelkedett, süllyedt, tarkója vörös volt és rajta a göndör pihék, jellegzetes ismertetőjelei fajtájának, felborzolódtak. Vastag ujjai öntudatlanul szorították a karcsú poharat, melybe Juda pezsgőt töltetett.

(Folytatjuk.)

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC lőszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 20 P, félévre 10 P, negyedévre 5 P. Egyes szám ára 40 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. mélynyomó-körforgógépein. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

Küldi: .....

Név: .....

Tábori posta: .....

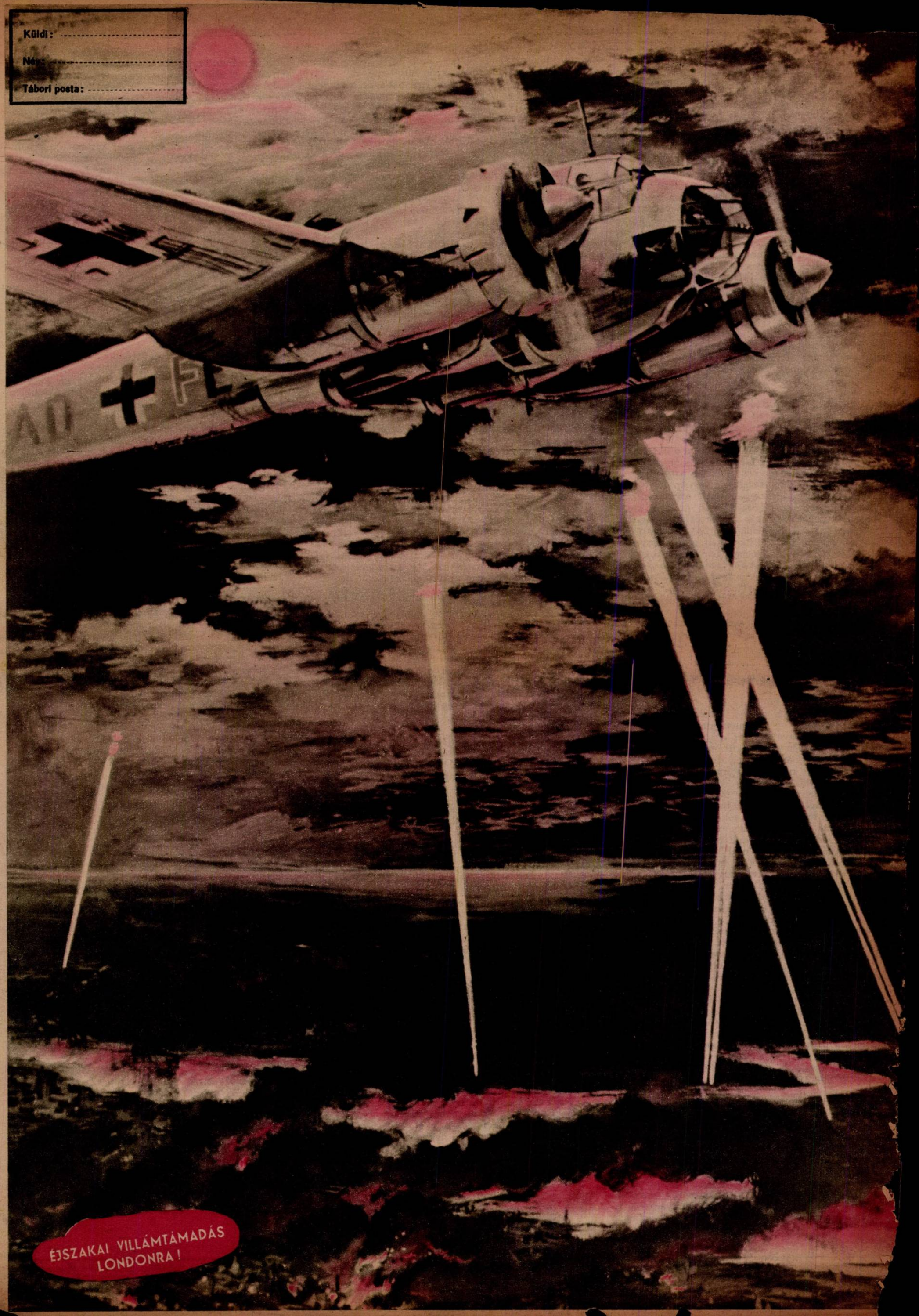

ÉJSZAKAI VILLÁMTÁMADÁS LONDONRA!

BUDAPEST, 1944. MÁRCIUS 22. — IV. ÉVFOLYAM 12. SZÁM

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

A MUNKASZOCIÁLPOLITIKAI INTÉZET KÖNYVTÁRA
HF30

ÁRA: 40 FILLÉR

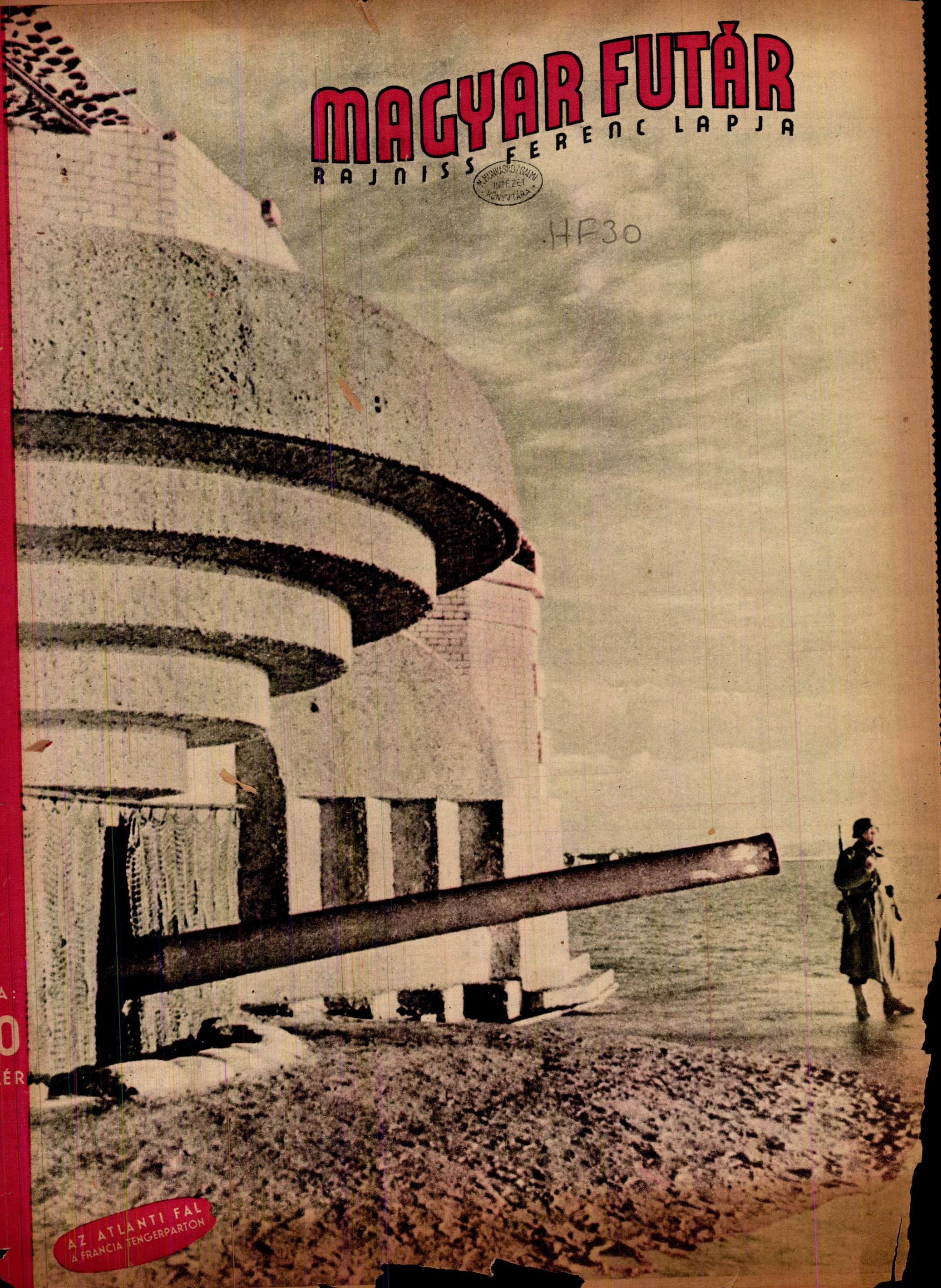

AZ ATLANTI FAL A FRANCIA TENGERPARTON

SÉTA EURÓPA

1.
A HEGYEKET ÖRÖK HÓ BORÍTJA, de a Golf-áram melege egész esztendőben jégmentesíti a magas északon fekvő Molde-fjordot

2.
KOPENHÁGA, amelynek élete a háború ellenére is élénk. Az olajos öbölben sűrűn horgonyoznak a rakodó, vagy áruval befutott gőzösök

3.
ITT MÁR A HÁBORÚ ÉRDEKE DÖNTÖTT... A lágy homokparton óriás betonkoloncok sorakoznak az Északi-tenger vize mentén. Valaha Westerland gondtalan fürdőzői napoztak a plázson . . .

4.
LISSZABON, a másik fontos érintkezési pont a háborús Európa és a többi kontinens között. Forgalma, amely békében tekintélyes volt, ma mégis megcsappant, — a világtengereken még semleges lobogó alatt se bátorságos a hajózás

5.
GIBRALTÁR SZIKLÁJA a fekete földrész partjáról nézve. Anglia innen ellenőrzi a komor csúcs birtokbavétele óta a Földközi-tenger életét

6.
BARCELONA, a spanyol félsziget legforgalmasabb kikötője, a függővasút acéltraverzein keresztül nézve. Ezen a kikötőn át »lélekzik« Európa, s itt rakodnak ki a semleges nemzetek hajói

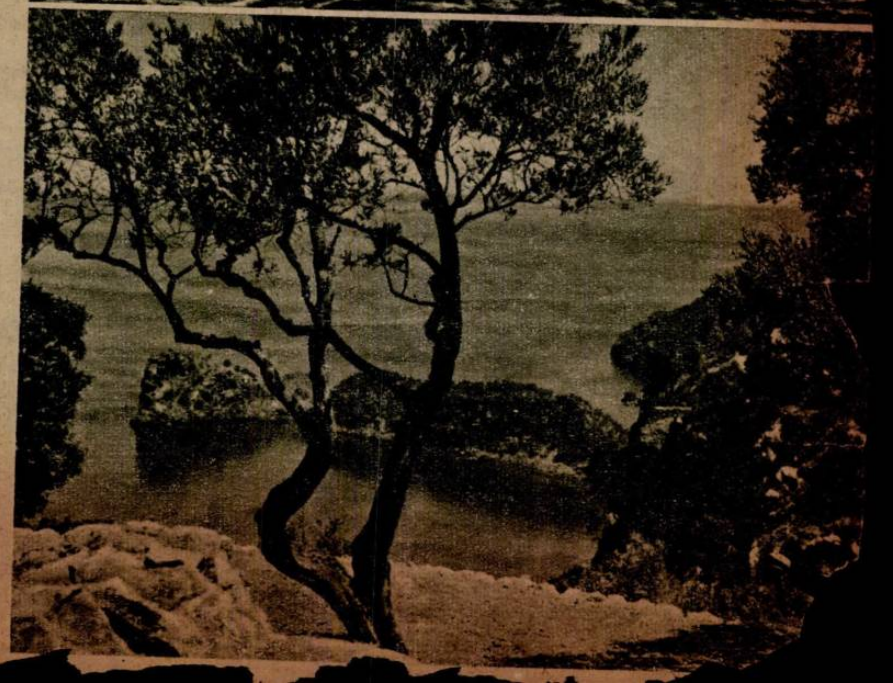

7.
MALLORCA spanyol sziget, ahonnét Francoék mozgalma elindult. Ma a nemzetközi konfliktus fontos bázisává válhatik egy napon